

ՄԵՐ ԱՆԿԻՆԵՆ

Ինչու Մաս Չենք Կազմեր

Վերջերս յայտարարուեցաւ համայնքէն ներս նոր մարմինի մը կազմութեան մասին՝ «Արեւմտեան Ամերիկայի Համահայկական Խորհուրդ» անուան տակ: Շատեր նկատեցին, թէ այդ Խորհուրդին միացած աւելի քան քսան կազմակերպութիւններուն մէջ չկայ Սոցիալ Դեմոկրատ Յնչակեան Կուսակցութեան անունը: Յայտարարութեան հրատարակումէն ասդին բազմաթիւ հարցադրումներ եղան Կուսակցութեան ներկայացուցիչներուն, թէ ինչո՞ւ ՍԴՀԿ մաս չի կազմեր այդ Խորհուրդին: Մեր ժողովուրդը միշտ ալ ոգեւորուած է միասնականութեան երելոյքներու ի տես եւ այս իմաստով մեր բացակայութեան մասին մտահոգութիւնները կը նկատենք բնական ու տեղին:

Լոս Անճելըսահայ համայնքէն ներս վերջին տարիներուն կազմուած են ու կը գործեն բազմաթիւ միացեալ մարմիններ, ուր համախմբուած են Խորհուրդին մաս կազմող գրեթէ բոլոր կազմակերպութիւններ, իրենց անմիջական մասնակցութեամբ եւ կամ զիրենք հովանաւորող կուսակցութիւններուն միջոցաւ: Այստեղ կը գործէ Հայկական Ցեղասպանութեան տարելիցները նշող միացեալ մարմինը, նոյն կազմակերպութիւնները մէկ սեղանի շուրջ նստած են Հայ Ամերիկեան Թանգարանի ծրագիրը իրագործելու նպատակով, նոյնպէս Հայաստան Հիմնադրամի վարչութեան ներս: Ասոնց կողքին կայ նաեւ Լոս Անճելըսի Գլխաւոր Հիւպատոսութիւնը, որ տարբեր առիթներով եւ յատուկ ծրագիրներ իրականացնելու նպատակով կը հրաւիրէ մեր բոլոր կազմակերպութիւններ: Ասոր մէկ օրինակն է այս օրերուն ընթացող ժողովներն են՝ Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի, Սեպտեմբեր 22-23-ին Լոս Անճելըս կատարելիք պատմական այցելութիւնը բարձր մակարդակով կազմակերպելու եւ յաջողութեամբ իրագործելու նպատակով:

ՍԴՀԿ-ի ներկայացուցիչները մասնակցելով խորհրդակցական առաջին ժողովին, անբաւարար գտան նման մնայուն մարմինի մը կազմութեան անհրաժեշտութեան մասին հնչած կարծիքները: Նոյնպէս, մեզի համար յստակ չէր անոր գործունէութեան դաշտը, նպատակն ու առաքելութիւնը: Ընդհակառակը, մենք նկատեցինք, որ կար նախապէս պատրաստուած ծրագիր ու ձգտում ամբողջ համայնքի ղեկավարութիւնը ստանձնելու ուղղութեամբ: Որպէս 132 տարուայ պատմութիւն ունեցող քաղաքական կուսակցութիւն, ՍԴՀԿ չի կրնար իր ինքնուրոյնութիւնը զիջիլ որեւէ այլ կազմակերպութեան եւ կամ անհատներու, ըլլան անոնք եկեղեցական կամ կուսակցական:

Չափազանց Դառնացած Եմ Այն Իրավիճակով, որ Ժառանգած Եմ Լեռնային Ղարաբաղի Հարցով. Փաշինեան

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան Օգոստոս 27-ին ելոյթ ունեցաւ Հայաստանի դեսպաններու եւ դիւանագիտական գերատեսչութիւններու ղեկավարներու համաժողովին, որու ընթացքին յայտարարեց որ, Հայաստանի արտաքին քաղաքականութեան մէջ շատ բան փոխուած է ու կարեւոր դիտարկումներ կատարեց Ղարաբաղեան հարցի կարգաւորման գործընթացի մասին:

«Չափազանց դառնացած եմ այն իրավիճակով, որով, որպէս վարչապետ, ժառանգել եմ Լեռնային Ղարաբաղի հարցի կարգաւորման բանակցային գործընթացը եւ ընդհանրապէս Ղարաբաղի հարցի միջազգային ընկալումը», - յայտարարեց Փաշինեան:

Վարչապետը յատկապէս զարմացած է, որ միջազգային շրջանակներու մօտ Աբխազիոյ, Հարաւային Օսեթիայի եւ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութիւնները շատ յաճախ նոյն ձեւով կ'ընկալուին՝ «Երբ մենք յստակ արձանագրում ենք, որ, ասեմք, Հարաւային Օսիայի, Աբխազիոյ բնակիչները նոյնիսկ այսօր կարող են հանգիստ այցելել Վրաստանի

Նիկոլ Փաշինեան եւ Ջոհրապ Մնացականեան դեսպաններու եւ դիւանագետներու հետ հանդիպումի ընթացքին

մայրաքաղաք Թիֆլիս եւ այնտեղի շուկայում վաճառել իրենց արտադրած գիւղամթերքը, գնել իրենց անհրաժեշտ ապրանքները եւ ետ վերադառնալ Աբխազիա կամ Հարաւային Օսեթիա, իսկ Ռուսաստանի քաղաքացուն Պաքուի օդակայանից ետ են ուղարկում՝ միայն

այն պատճառով, որ նա հայկական ազգանուն ունի, երբեմն սա աւելի ամբողջական պատկերացում է տալիս Ղարաբաղի հարցի էութեան մասին, քան նոյնիսկ մի քանի ժամանոց դասախօսութիւնը»:

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Ընդունած Է Լիբանանի ՍԴՀԿ «Սարգիս Տիրումի» Երիտասարդական Միութեան Անդամները

ՍԴՀԿ «Սարգիս Տիրումի» երիտասարդական միութեան անդամները Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հետ

Օգոստոս 25-ին Գարեգին Երկրորդ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Մալթ Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի մէջ ընդունած է Լիբանանի Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան «Սարգիս Տիրումի» ուսանողական-երիտասարդական միութեան 35 անդամներ, որոնք ուխտաւորաբար եկած են այցելելու Հայաստան եւ Արցախ:

Միութեան ատենապետ Տիգրան Միհրանեանը շնորհակալու-

թիւն յայտնած է Նորին Սրբութեան հայրական օրհնութեան համար՝ պատրաստակամութիւն յայտնելով մշտապէս օգտակար ըլլալու Հայաստանին եւ Արցախին: Տ. Միհրանեանը միութեան անունով նաեւ բարեմաղթանքներ յղած է Վեհափառ Հայրապետին ծննդեան տարեդարձի կապակցութեամբ:

Անունհետեւ Ամենայն Հայոց

Կարօ Փայլանի Խիստ Պատասխանը Սարգար Եսայեանին

Թուրքիոյ խորհրդարանի պատգամաւոր, իշխող «Արդարութիւն եւ զարգացում» կուսակցութեան (AKP) ներակայացուցիչ Մարգար Եսայեան իշխանամէտ «Aksam»-ին մէջ յօդուած հրատարակած է: Եսայեանը, անդրադառնալով ընդդիմադիր քրտամէտ ժողովուրդներու Դեմոկրատական կուսակցութեան (HDP) հայ պատգամաւոր Կարօ Փայլանի եւ նոյն կուսակցութեան պատգամաւոր Էպրու Կիւնալի՝ Լատինական Ամերիկա կատարած այցին, գրած է.

«Երկու HDP-ական պատգամաւոր շրջագայութեան ելած են Հարաւային Ամերիկայի մէջ: Միջազգային ուժերէն խնդրած են միջամտել Թուրքիոյ գործերուն:

Երկիր առ երկիր, խորհրդարան առ խորհրդարան շրջելու եւ միջազգային ուժերէն Թուրքիոյ գործերուն միջամտել խնդրելու անոնց այս վարքագիծը ինձ ժամանակի մեքենայով տեղափոխեց նախորդ դարասկիզբ: Քիւրտիստանի Բանուորական Կուսակցութիւնը (PKK) եւ HDP-ն Դաշնակցականներէն ու Հնչակեաններէն աւելին են, բայց պակաս չեն», - գրած է իշխանական պատգամաւորը՝ նշուած ուժերու գործունէութիւնը որակելով որպէս «քաղաքական մու-

ՎԱՅԱՍԱՆԵԱՆ ՄԱՍՈՒԼ

**Որոշումն Անձամբ
Նիկոլ Փաշինեանն է Կայացնելու
Ոչ Ոք Չի Ուզում Կիսել**

ՆԱՅԻՐԱ ԳԱՅՐՈՒՄԵԱՆ

Հայաստանի Քննչական կոմիտեն նորից յայտարարել է, որ Ամուլսարի ոսկու հանքի շահագործման դեպքում բնապահպանական ռիսկերը կառավարելի են, եւ ջրի ու օդի վրայ ազդեցությունը հակառակ է լինելու:

Շրջակայ միջավայրի նախարարութիւնը դեռ չի հրապարակել իր եզրակացությունը, թէ արդեօք անհրաժեշտ է նոր փորձաքննություն: Շրջակայ միջավայրի նախարարութիւնը լուր է հնարաւոր է, որովհետեւ բանն ամենեւին էլ բնապահպանութիւնը չէ: Նախարարութիւնն արդէն տուել է իր եզրակացությունը՝ Լիդիան ընկերությունն Ամուլսարի շահագործման իրաւունք տալով:

Հիմա, եթէ հետ վերցնի թոյլտուութիւնը, ապա, փաստացի, իր վրայ կը վերցնի խոշորագոյն ներդրումային նախագծի չեղարկման քաղաքական պատասխանատուութիւնը:

Ընդհանրապէս, Ամուլսարի գործով պատասխանատուութիւնն առանցքային հասկացութիւն է: Խորհրդարանի փոխխօսնակ Ալեն Սիմոնեանը, օրինակ, բաց տեքստով ասում է, որ խորհրդարանը չի քուէարկելու այդ հարցով, այնպէս որ, իշխող խմբակցությունում ոչ մի պառակտում չկայ, չնայած կարծիքները բախում կայ:

Խորհրդարանը, փաստացի, չի մասնակցում որոշումների կայացմանը, իսկ Շրջակայ միջավայրի նախարարութիւնը մտադիր չէ փոխել իր որոշումը, որովհետեւ խօսքը ոչ թէ շահագործման թոյլտուութիւն տալու, այլ այդ թոյլտու-

թեան յետկանչման մասին է: Իսկ հետ վերցնելու համար անհրաժեշտ են շատ ծանրակշիռ հիմքեր, որոնք նախարարութիւնը չունի:

Նախագահ Արմէն Սարգսեանը, ով նախկինում եղել է Լիդիանի տնօրէնների խորհրդի կազմում, չի յայտնում իր կարծիքը եւ միայն պատրաստ է խորհուրդ տալ, եթէ պէտք լինի:

Ստացւում է, որ Ամուլսարի հարցով միանձնեայ որոշում պէտք է կայացնի Նիկոլ Փաշինեանը, եւ ցանկացած որոշման ողջ պատասխանատուութիւնը նրա վրայ է ընկնելու: Քանի որ լուծումներն այնքան էլ շատ չեն, ցանկացած ելք ի սկզբանէ պարտուած է Փաշինեանի համար: Ամուլսարի շահագործման թոյլտուութիւնը հետ չվերցնելու որոշումը կը յանգեցնի բնապահպանների ու Ջերմուկի բնակիչներին դէմ ուժային գործողութեան անհրաժեշտութեան: Որոշումը հետ չվերցնելն էլ յղի է բազմամիլիոնանոց միջազգային արբիտրաժով եւ որոշ արեւմտեան շրջանակների հետ յարաբերությունների վատթարացմամբ:

Ոչ ոք չի ցանկանում պատասխանատուութիւն վերցնել կարեւոր քաղաքական որոշման համար: Այդ թուում, այն պատճառով, որ Հայաստանում չի գործում պատասխանատուութիւնը կիսելու մեխանիզմը: Սահմանադրությունը նախատեսում է միայն իշխանութեան տարանջատում՝ շրջանցելով պատասխանատուութիւնը: Որովհետեւ պատասխանատուութիւնը պատիժ է նախատեսում: Իսկ Հայաստանում իշխանութեանը պատիժ չի ենթադրում:

«ԼՐԱԳԻՐ»

**Բնապահպանական Շարժումներն
Օգտակար են**

ԱՐԱՄ ԱՐԻՍՏԱՄԵԱՆ

Այն, ինչ այժմ կատարւում է Ամուլսարի հանքի շուրջ, իմ կարծիքով, ընդհանուր առմամբ, առողջ գործընթաց է: Ժողովրդավարական երկրներում բնապահպանները բողոքում են իրենց եւ ոչ միայն իրենց կառավարութիւնների, կորպորացիաների դէմ: Բոլորս տեսել ենք, թէ ինչպէս է, մասնաւորապէս, «Գրինփիսը» փոքրիկ մակոչկներով տարբեր տեսակի ակցիաներ իրականացնում՝ փորձելով փակել, օրինակ, հսկայական ձկնորսական նաւերի ճանապարհը: Պետութիւնները եւ կառավարութիւնները բնակցում են բնապահպանների հետ ու փորձում են գտնել փոխադարձաբար ընդունելի լուծումներ: Բնապահպաններն, իհարկէ, մշտապէս շահագանցում են վտանգը ու, տազնապ հնչեցնելով, «աղետալի հետեւանքներ» են կանխատեսում: Օրինակ, «Եթէ այս նաւթային տանկերը դուրս գան ովկիանոս, շրջակայ ամբողջ Ֆլորանս եւ Ֆառնանս ոչնչանալու է»: Ուրիշ հարց, որ լրագրողները, լրատուամիջոցները չպիտի հալած իւրի տեղ դնեն «աղէտի» եւ «կործանման» մասին յուզական բացականչությունները, մանաւանդ՝ իրենք էլ չսկսեն նոյն ոգով բացականչել:

Հակառակ դէպքում նրանք դառնում են իրադարձութեան մասնակից, կողմ՝ ոչ թէ լուսաբանող: Մենք պէտք է սովորենք բնապահպանական պայքարի նշուած ձեւերին՝ դրանք ժողովրդավարական հասարակութեան անբաժանելի մասն են: Պէտք է նաեւ պատրաստ լինենք, որ քաղաքական ուժերի մի մասը կը փորձի քաղաքական դիվիդենդներ շահել այդ պայքարի վրայ:

Մի մասն էլ ունի, այսպէս ասած, «կանաչ» կողմնորոշում: Հայաստանում քաղաքական երփներանգի այդ հատուածին է, կարծես թէ, հաւակնում «Քաղաքացու

որոշում» կուսակցությունը:

Շատ բնական էմ համարում, որ երիտասարդ քաղաքական եւ հասարակական գործիչներն իրենց կարիերան կառուցում են «կանաչ թեմայի» վրայ, որը «թրենդային» է Արեւմտեան Եւրոպայում: Իհարկէ, անխուսափելի է նաեւ, որ այդ կամ այն կորպորացիայի դէմ բողոքողների մի մասը համագործակցում է մրցակից կորպորացիայի հետ, ինչի մասին, ի դէպ, իր խօսքում նրբօրէն ակնարկում էր Հայաստանի վարչապետը: Ոչ մի երկրում, ոչ մի հասարակական շարժում 100 տոկոսանոց «խտհալիստական» բնույթ չի կրում: Բայց ընդհանուր առմամբ բնապահպանական շարժումների կորիզն, ինձ թւում է, մաքուր է:

Բնապահպանները զարգացած երկրներում պահանջում են առաւելագոյնը, ստանում են իրենց պահանջածի, ասենք, 20 տոկոսը: Եթէ չպահանջեն, կառավարություններն այդ 20 տոկոսն էլ չեն անի:

Վերջին շաբաթների իրադարձությունները դաս պիտի լինեն թէ՛ այս եւ թէ՛ յաջորդ կառավարությունների համար, որ նրանք 100 անգամ մտածեն՝ նոր հանք բացելուց առաջ:

Արդեօք այսօրուայ կառավարութիւնը «տարբերակ ունի» այս մէկի աշխատանքները դադարեցնելու, եւ չգիտեմ: Այստեղ բնապահպանական յոյզերը եւ բացականչությունները քիչ են, անհրաժեշտ է չոր, սառնասիրտ հաշուարկ: Ինչ-որ բարի է, այդ էլ թող կատարուի:

«ԱՌԱԻՕՏ»

**Հրայր Թովմասեանին
«Չեզոքացնելու» Միջոցը Գտնուել է**

Օգոստոսի 22-ին Ոստիկանութիւնը հաղորդագրութիւն է տարածել, որ արդարադատութեան նախարարութեան նախկին բարձրաստիճան պաշտօնեան զրկել է նոտարներին Երեւան քաղաքի սեփականութիւն հանդիսացող նոտարական գրասենեակների տարածքները տնօրինելու իրաւունքից: Արդէն իսկ շրջանառւում են տեղեկություններ, որ այդ բարձրաստիճան պաշտօնեան ՄԴ նախագահ Հրայր Թովմասեանն է, որը նշուած ժամանակահատուածում եղել է արդարադատութեան նախարար:

Բացի այդ, ուշագրաւ տեղեկություն տարածուեց երեկ: Ազգային ժողովում աշխատակազմի դեկավարի հրամանով իրականացուած գոյքագրման արդիւնքում պարզուել է, որ 54 անուն ապրանք տեղում չէ:

Մասնաւորապէս, կառուցից բացակայում է 22 համակարգիչ, երկու տերաբայթ տեղեկատուութեան ծաւալով 2 արտաքին կոշտ սկաւառակներ, 5 ինֆրակարմիր ընդունիչներ, այլ տեխնիկական միջոցներ եւ գոյք: Գոյքագրումն իրականացուել է Մարտ ամսին, բայց, չգիտես ինչու, քրէական գործը յարուցւում է նոր: Յիշեցնենք՝ ժամանակին ԱԺ աշխատակազմը ղեկավարել է հենց Հրայր

Թովմասեանը: Այս երկու՝ առաջին հայեացքից իրար հետ որեւէ առնչություն չունեցող տեղեկատուութեանը գումարենք այն հանգամանքը, որ ՄԴ մասին օրէնքի նոր նախագիծը ենթադրում է ՄԴ դատաւորի լիազորութիւնների աւտոմատ կասեցում՝ վերջինիս հանդէպ քրէական հետապնդում սկսելու դէպքում, ապա պատկերը ամբողջանում է:

Իշխանութիւնները գտել են Հրայր Թովմասեանից ազատուելու օրինական ճանապարհը:

Օգոստոսի 29-ին ՄԴ-ում մեկնարկում է Ռոբերտ Քոչարեանի գործի քննութիւնը, բացի այդ ՄԴ-ն սպասում է վեներտիկի յանձնաժողովի եզրակացութեանը, եւ հենց Հրայր Թովմասեանից է մեծամասամբ կախուած՝ կը յայտնուի երկորդ նախագահը ազատութեան մէջ, թէ ոչ: Ըստ հուլիսեան՝ իշխանութիւնները այսպէս փորձում են ազդեցութեան լծակ ստեղծել՝ ՄԴ նախագահի որոշման վրայ ազդե-

լու նպատակով: ՄԴ միւս դատաւորներից էլ իշխանութիւնները պատրաստուում են ազատուել վերջիններիս օրինական կաշառք առաջարկելով, սակայն արդէն իսկ պարզ է, որ ՄԴ դատաւորների մեծ մասը դէմ է խաղի այդ կանոններին: Իսկ ինչ կ'որոշի Հրայր Թովմասեանը, կը տրուի՝ սադրանքին՝ աչքի տակ ունենալով իշխանութիւնների կողմից կարուած միւս քրէական գործերը, թէ «կը խաղայ իր կանոններով՝ հաշուի առնելով այն հանգամանքը, որ այդ կարուած գործերը ջուր էին...»

Թովմասեանի հաւանական կալանաւորումը միանգամից երկու խնդիր կը լուծի, նախ՝ հանրութեան ուշադրութիւնը կը շեղուի եւ մէկ աղմկայարուց ձերբակալութեամբ, եւ վերջապէս՝ Փաշինեանն ու իր թիմը հնարաւորութիւն կը ստանան ՄԴ նախագահի պաշտօնում տեսնել իրենց թեկնածուին:

«ԼՌԻՐԵՐ»

Հրատարակելով հայաստանեան մամուլին մէջ լոյս տեսնող տարբեր յօդուածներ «ՄԱՍԻՍ» անպայմանօրէն չի բաժնէր հոն արտայայտուող բոլոր միտքերը

www.massispost.com

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՅՒԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՅՆՁԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԵՆ
ՎԱՐԵ ԱՋԱՊԱՐՅԵԱՆ

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
<http://www.massisweekly.com>

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, \$100.00 (First Class)
Canada \$125.00 (Air Mail)
Overseas \$250.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ԼԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Իսրայնական Պայմանագիրը Այս Տարի Պիտի Չքննարկուի

Խորհրդարանը ամենայն հավանականությամբ այս տարի պիտի չքննարկի «Իսրայնական պայմանագրի» վաւերացման հարցը: Արդարադատութեան նախարար Ռուստամ Բաղասեանը խորհրդարանէն ներս լրագրողներու հետ զրոյցի ժամանակ տեղեկացուցած է, որ դիմած են վենետիկի յանձնաժողով, որ իր կարծիքը պիտի յայտնէ Հոկտեմբերին, անկէ ետք կառավարութիւնը հարցը պէտք է քննարկէ եւ նոր միայն յետոյ ուղարկէ խորհրդարան՝ վաւերացման: Այնպէս որ, ըստ նախարարի, այս տարի իրատեսական չէ հարցի քննարկումը խորհրդարանի կողմէ: Ըստ նախարար Բաղասեանին, վենետիկի յանձնաժողովը պէտք է կարծիք յայտնէ պայմանագրի մէջ տարակարծութիւններու տեղիք տուած հարցերուն մասին:

Արդարադատութեան նախարար Ռուստամ Բաղասեան

Յիշեցնենք, «Կանանց նկատմամբ բռնութեան ու ընտանեկան բռնութեան կանխարգելման» Եւրոպայի խորհուրդի պայմանագրի շուրջ թէ՛ քննարկումներու ընթացքին մտահոգութիւններ կը հնչեն, որ փաստաթուղթի վաւերացումը թոյլ պիտի տայ, որպէսզի ընտանիք կազմեն նաեւ միասեռական անձինք, նախարարը ինքը, սակայն, նման վտանգ չի տեսներ:

«Էն դրոյթները, որոնք հիմնականում քննարկուել են ընտանիքի կազմին կարող է վերաբերուել, որը բացարձակ անհեթեթ է, որ ընտանիքի կազմ կարող է փոխուել: Եթէ հետաքրքիր է, նայէք վրաստանի Սահմանադրութիւնը, նայէք վրաստանը երբ է ստորագրել եւ երբ է վաւերացուել եւ արդեօք այդ վաւերացումից յետոյ որոշակի փոփոխութիւն կայ: Այնտեղ էլ ընտանիքը տղամարդու եւ կնոջ միութիւնն է, այնտեղ է պայմանագրի վաւերացումից յետոյ այդպէս մնացել, այդպէս է լինելու նաեւ Հայաստանում», - նշած է Բաղասեանը:

«Ազատութեան» հարցին, թէ ինչո՞ւ կը բացառէ, որ միասեռականները կրնան ամուսնանալ, ընտանիք կազմել, Բաղասեանը պատասխանած է. «Պետութիւնը չի ճանաչի, որովհետեւ այդ պայմանագրով որեւէ բան չի փոխուած, որպէսզի պետութիւնը ճանաչի նման ամուսնութիւնը, իսկ իրանք համատեղ կ'ապրեն, թէ չեն ապրի, դա իրենց գործն է»:

Հարցին ալ, թէ ինքը կը բացառէ, որ պայմանագիրը նման հնարաւորութիւն կրնայ տալ, նա-

խարարը արձագանգած է. Այո, միանշանակ բացառում եմ: Եթէ կառավարութիւնը վստահ է, որ այս պայմանագիրը քննարկուող խնդիրների վերաբերեալ որեւէ ռիսքեր չի պարունակում, վենետիկի յանձնաժողով դիմելը եւ խորհրդատուական կարծիք ստանալը յստակ նպատակ է հետապնդում, որպէսզի դա լրացուցիչ փաստարկ լինի եւ վստահութիւն ստեղծող հանգամանք լինի այս պայմանագրի, լրացուցիչ փաստարկի առումով, այո, որպէսզի հենց այն մարմինը, որը Եւրոպայի խորհրդի կազմում է, ինքը մեկնաբանի՝ արդեօք նման հնարաւորութիւններ առկայ են, թէ չէ, թէեւ կրկին ասում եմ՝ մենք վստահ ենք, որ ոչ, վրաստանի օրինակն էլ նայէք»:

Նախարարը չէ թաքցուցած՝ ինք անձամբ դէմ է միասեռականներու ամուսնութեանն ու անոնց կողմէ երեխաներու որդեգրման: Միեւնոյն ժամանակ Ռուստամ Բաղասեանը շեշտած է՝ պայմանագրի մէջ այդ մասին որեւէ դրոյթ չկայ: «Ազատութեան» դիտրկման, որ իրեն կը հակադարձեն, որ միեւնոյնն է կան օրէնքներ, որոնք արդէն իսկ կը կանխարգիլեն այդ բռնութիւնը, արդարադատութեան նախարարը պատասխանած է. «Փաստարկ-հակափաստարկներ դաշտում մենք հրապարակել ենք, նաեւ երբ որ արդէն կը լինի իմ ասած վերջնական քննարկումը, այդ փուլում»:

Հարցին ալ, Ազգային ժողովէն ներս քննարկումները յաջորդ տարի պիտի կայանայ, Բաղասեանը պատասխանած է. «Ես կարծում եմ, որ, այո»:

Ձերբակալուած է Պետական Եկամուտներու Կոմիտէի Նախկին Նախագահ Գագիկ Խաչատրեանը

ՀՀ Ելեւմուտքի նախկին նախարար, Պետական եկամուտներու կոմիտէի (ՊԵԿ) նախկին նախագահ Գագիկ Խաչատրեանը եւ Կարէն Խաչատրեանը պաշտօնէական դիրքի չարաշահման եւ առանձնապէս խոշոր չափերով գոյքի վատնման կասկածանքով բերման ենթարկուած են ՀՀ ԱԱԾ քննչական բաժանմունք եւ ձերբակալուած: Այս մասին կը տեղեկացնէ Ազգային անվտանգութեան ծառայութեան պաշտօնական կայքէջը:

Ելեւմուտքի նախկին նախարար Գագիկ Խաչատրեան

Նշենք, որ Ազգային անվտանգութեան ծառայութեան քննչական բաժանմունքը խուզարկութիւն իրականացուցած է Գագիկ Խաչատրեանին պատկանող բնա-

կարանին, առանձնատան, տարածքներուն մէջ, ինչպէս նաեւ Գագիկ

Նիկոլ Փաշինեանը Տնտեսութեան Մասին Նոր Դրական Տուեալներ Հրապարակած Է

2019 թուականի առաջին կիսամեակի տուեալներով նախորդ տարուան նոյն ժամանակահատուածի համեմատ Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ.

- Մշակող արդիւնաբերութիւնը աճած է 8,7 տոկոսով:
 - Կացութեան եւ հանրային սնունդի կազմակերպման ոլորտը աճած է 33,8%-ով:
 - Օդային փոխադրամիջոցով ուղևորափոխադրումները աճած են 28,2%-ով:
 - Առևտուրի շրջանառութիւնը աճած է 8,9% ով:
- Այս տարուան Յունուար-Յուլիսին, նախորդ տարուան նոյն ժամանակահատուածի համեմատ, տնտեսական աշխոյժութեան ցուցանիշը կազմած է 6,8 տոկոս: Յու-

լիսին այս տարուան Յունիսի համեմատ տնտեսական աշխոյժութիւնը աճած է 12,8 տոկոսով, կը տեղեկացնէ վիճակագրական կոմիտէն:

Յունուար-Յուլիսին արդիւնաբերական արտադրանքը աճած է 8,4, շինարարութեան ծաւալը՝ 4,5, առևտուրի շրջանառութիւնը՝ 8,9, ծառայութիւններու ծաւալը՝ 15,2 տոկոսով:

Միջին ամսական անուանական աշխատավարձը նոյն ժամանակահատուածին աճած է 5,9 տոկոսով:

Վերոնշեալ ժամանակահատուածին արտաքին առևտրաշրջանառութիւնը աճած է 2,3 տոկոսով: Այդ շարքին՝ 3,0 տոկոսով աճած են արտահանման, 1,9 տոկոսով՝ ներմուծման ծաւալները:

Աւարտած է Դաւիթ Սանասարեանի Գործով Նախաքննութիւնը

Ազգային Անվտանգութեան Ծառայութեան մօտ աւարտած է Պետական վերահսկողական ծառայութեան պետ Դաւիթ Սանասարեանի գործով նախաքննութիւնը: Այս մասին «Ազատութեան» յայտնած է Սանասարեանի պաշտպան Ինեսսա Պետրոսեանը:

Փաստաբանը յայտնած է, որ Սանասարեանի մեղադրանքը մնացած է նոյնը, որոշ փոփոխութիւններ եղած են մեղադրանքի ձևակերպումներուն մէջ: Քրէական գործի նիւթերուն ծանօթանալու համար փաստաբանը 20 օր ժամանակ խնդրած է: Սանասարեանը բժշկական սարքերու գնումներու գործով կը մեղադրուի պաշտօնէական լիազօրութիւնները չարաշահելու մէջ:

Սանասարեանը կը հերքէ մեղադրանքը՝ պնդելով, որ ԱԱԾ-ն վատնելով պետական միջոցը այդպէս ալ առարկայական քննութիւն չէ իրականացուցած:

Ազգային Անվտանգութեան Ծառայութիւնը մինչդեռ յայտարարած էր, որ բաւարար ապացոյցներ ձեռք բերուած են, որոնք առերեւոյթ կը վկայեն այն մասին, որ Սանասարեանը, հանդիսանալով Պետական վերահսկողական Ծառայութեան ղեկավար, ունենալով ծառայութեան անմիջական ղեկավարումը իրականացնելու, ծառայութեան աշխատակիցներ նշանակելու եւ ազատելու, վերահսկող կառուցներուն մէջ ուսումնասիրութիւններ իրականացնելու յանձնարարաբեր տալու լիազօրութիւններ, խմբային շահերէ ելլելով՝ իր աշխատակիցներու կողմէ

Պետական վերահսկողական ծառայութեան պետ Դաւիթ Սանասարեան

փաստացի կառավարող ընկերութեան ձեռնարկատիրական գործունէութեան նպաստելու նպատակով իր պաշտօնական դիրքը առերեւոյթ օգտագործած է ծառայութեան շահերուն հակառակ, ինչպէս նաեւ չէ կատարած իր ծառայողական պարտականութիւնները:

Սանասարեանի նկատմամբ որպէս խափանման միջոց կիրառուած էր չհեռանալու մասին ստորագրութիւնը:

35-ամեայ պաշտօնեան թաւշեայ յեղափոխութեան առանցքային մասնակիցներէն էր, քրէական գործի յարուցումէն ետք անոր լիազօրութիւնները դադարեցուած էին:

Խաչատրեանի հետ կապ ունեցող այլ անձանց տարածքներուն եւ առանձնատուներուն մէջ:

Ըստ ԱԱԾ հաղորդագրութեան, նախաքննութիւնը կը շարունակուի: Լրագրողներու հետ զրոյցի ժամանակ Ազգային անվտանգութեան ծառայութեան տնօրէն Արթուր Վանեցեանը յայտնած է, որ չի բացառուիր, որ մեղադրանքը լրացուի նաեւ այլ յօդուածներով: «Ազատութեան» հարցին, թէ որ թուականներուն կը վերաբերի քրէական գործը, ԱԱԾ տնօրէնը արձագանգած է. «Պաշտօնավարման ընթացքի մասին է խօսքը»:

Թէ ի՞նչ չափի գումարի մասին է խօսքը, Վանեցեանը պատաս-

խանած է. «Տասնեակ միլիոնաւոր տոլարներ»:

«Մեղադրանքը 72 ժամուան ընթացքին կ'ըլլայ, այսինքն բերման ենթարկուելէն ետք մենք ունինք 72 ժամ», - նշած է ԱԱԾ տնօրէնը:

Հարցին, թէ անոր հետ կապ ունեցող այլ անձինք ովքեր են, Վանեցեանը արձագանգած է. «Մէկ հոգիի անունը կրնամ ըսել՝ Կարէն Խաչատրեան»:

Վանեցեանը ընդգծած է, որ Կարէն Խաչատրեանն ալ բերման պիտի ենթարկուի՝ նշելով. «Քննչական բաժանմունք բերման ենթարկուած բոլոր անձանց կարգավիճակը քննիչները պիտի որոշեն»:

ԼՈՒՐԵՐ

Արտաքին Գործոց Նախարարը - Փաշինեան-Թրամփի Հանդիպումը Օրակարգի Վրայ է

Արտաքին գործոց նախարար Զոհրապ Մնացականեանը կառավարութեան նիստին ետք լրագրողներու հետ զրոյցի ժամանակ անդրադարձած է վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի՝ ԱՄՆ կատարելիք այցին: Հարցին, թէ ԱՄՆ նախագահի եւ դեկավարութեան հետ հանդիպում կը սպասուի, Մնացականեանը պատասխանած է. «Միացեալ Նահանգներու հետ մենք ունենք բաւական աքթիւ յարաբերութիւններ: Եղել են այցեր, շփումներ, մի հատ գնահատենք, ինչպէս են եղել շփումները եւ ինչ մակարդակի շփումներ են եղել: Թրամփի հետ հանդիպումների վերաբերեալ մենք թրամփի հետ հանդիպում չենք ունեցել, բայց դրանից մեր երկխօսութիւնը Միացեալ Նահանգների հետ չի նուազել, շատ աւելի աշխուժացել է: Շատ բարձր մակարդակի են: Միացեալ Նահանգները իւրաքանչիւր համակարգ է՝ իր բարդ կառուցուածքով: Եւ երբ պահը կը լինի թրամփի հետ հանդիպման, դա օրակարգում կայ, կը լինի, երբ որ կը լինի», - ըսած է Մնացականեանը:

Արտաքին գործոց նախարար Զոհրապ Մնացականեանը:

Հարցին, թէ այս պահին բանակցութիւններ կ'ընթանան, որպէսզի թրամփի հետ հանդիպում տեղի ունենայ, Մնացականեանը պատասխանած է. «Սա մեր մշտական օրակարգի հարց է: ԱՄՆ հետ ՀՀ երկխօսութիւնը բարձր մակարդակով այս շրջանում աշխուժացել է»:

Ռուսական ORSIS Ընկերութիւնը Դատ Բացած է ՀՀ Պաշտպանութեան Նախարարութեան Դէմ

Ռուսական հրաձգային զինատեսակներ արտադրող ORSIS ARMS ընկերութիւնը դատի տուած է Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարութեան՝ գէնքի մատակարարման մրցույթը առանց հիմնաւորման չեղարկելու համար:

Այս մասին տեղեկութիւնը առաջինը շրջանառութեան մէջ դրած է ռուսական կողմը. անցած շաբաթավերջին, մասնաւորապէս, «ՌԻԱ Նովոսթի» գործակալութիւնը հաղորդած է, թէ Մալխին Հայաստանի պաշտպանական գերատեսչութիւնը գէնք-զինամթերքի մատակարարման քանի մը միլիոն տոլարանոց մրցույթ յայտարարած է, որու պահանջները, իբրեւ թէ բաւարարած է միայն ռուսական ընկերութիւնը: «Սակայն շուտով մրցույթը չեղարկուած է՝ առանց պատճառներու բացատրութեան: ORSIS-ը դիմած է բողոքարկման յանձնաժողով, իրաւաբանն ալ հայցներ կայացուցած է», - հաղորդած էր ՌԻԱ Նովոսթին, մանրամասնելով՝ «ORSIS-ի՝ Հայաստանի մէջ գրանցուած ընկերութիւնը քանի մը տարի շարունակ Երեւանին գէնք մատակարարած է, փամփուռներ ու արհեստագիտական այլ միջոցներ»:

«Հիմա մենք սեւ ցուցակի մէջ ենք», - ըսած էին ռուսական ընկերութեան ներկայացուցիչները, պնդելով, թէ Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարութիւնը անհարկի խոչընդոտներ ստեղծած է իրենց համար ու յաւելեալ փաստաթուղթեր պահանջած: «Ստեղծուած բարդ իրավիճակը կը սպառնայ չեղարկել Հայաստանի մէջ փամփուռներու գործարանի շինարարութեան նախագիծը», - յղում ընելով ռուսական ընկերու-

թեան ներկայացուցիչին, հաղորդած էր ՌԻԱ Նովոսթին՝ չմանրամասնելով՝ ինչը նման ենթադրութիւններ ընելու հիմքեր կու տայ: Գործակալութիւնը նաեւ պաշտօնեայի անունը չէր նշած:

Աւելի վաղ հետաքննող լրագրողները ծաւալուն յօդուած հրատարակած էին այս ընկերութեան մասին, պնդելով, թէ այն կապ ունի Ռուսաստանի նախկին փոխվարչապետ, ժամանակին Ատրպէյջանին ռուսական գէնքի վաճառքը համակարգող Տմիթրի Ռոկոպինի հետ:

Կազմակերպուած յանցաւորութեան եւ կաշառակերութեան լուսաբանման նախագիծը անցած տարի փաստած էր՝ Ռոկոպինի որդին՝ Ալեքսէյը եղած է ORSIS-ի հրացանները արտադրող գործարանի գլխաւոր տնօրէնի տեղակալը:

Հայաստանի քննչական կոմիտէն հաստատած է, որ վերը նշուած ընկերութիւնը դատի տուած է Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարութեան: Ըստ պաշտօնական հաղորդագրութեան, յարուցուած է քրէական գործ՝ «ծառայութեան նկատմամբ պաշտօնատար անձի անփութ վերաբերմունքի յատկանիշներով»:

Պաշտպանութեան նախարարութեան իստանակ Արծրուն Յովհաննիսեանը «Ազատութեան» հետ զրոյցին մէջ խուսափած է մեկնաբանութիւններէն:

Արցախեան Զեկոյցին Համար Պաքու Բողոքի Գիր Յղած է ՄԱԿ-ի Գլխաւոր Քարտուղարին

Պաշտօնական Պաքուն բողոքի գիր յղած է ՄԱԿ-ի գլխաւոր քարտուղարին.

Հայաստանի կողմէ կառուցին մէջ Լեռնային Ղարաբաղի մասին փաստաթուղթի տարածման կապակցութեամբ:

Ըստ հայկական կողմի՝ ՄԱԿի մէջ մասնաւորապէս գեկոյց տարածուած է՝ «Արցախի ժողովուրդի ինքնորոշման իրաւունքի հիման վրայ ժողովրդավարական պետութիւն կառուցելու եւ տնտեսական, ընկերային ու մշակութային զարգացում ապահովելու նպատակով Արցախի իշխանութիւններու

վարած քաղաքականութեան վերաբերեալ»:

Ատրպէյջանի դիւանագիտական գերատեսչութիւնը յայտարարած է, որ Երեւանը «չարաշահած է իր անդամակցութեան իրաւունքը եւ անջատական ապօրինի ռեժիմի մասին թուղթեր տարածած»:

Լեռնային Ղարաբաղի դիւանագիտական գերատեսչութեան հեղինակած այդ փաստաթուղթին մէջ, որ տեղադրուած է ՄԱԿ-ի պաշտօնական կայքէջին մէջ, ներկայացուած է տեղեկատուութիւն երկրի տարբեր ոլորտներուն մէջ առաջընթացի մասին:

«Մուտիգ»-ը Բարձրացուցած է Հայաստանի Ֆինանսական Վարկանիշը

«Մուտիգ» միջազգային վարկանիշային կազմակերպութիւնը բարձրացուցած է Հայաստանի վարկանիշը «B1»-էն դարձնելով «Ba3»:

Այս մասին «Ֆէյսպուք»-ի իր էջին վրայ գրած է ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը:

«Որոշումը հիմնուած է «Մուտիգի» այն գնահատականների վրայ, որ Հայաստանում տնտեսական աճի շարժիչների աճը՝ գուճակցուելով արդէն երկար ժամանակ պահպանուող տնտեսական կայունութեան հետ, բարձրացնում է Հայաստանի տնտեսութեան դիմադրողականութիւնը: «Մուտիգ» իր յայտարարութեան մէջ նշել է, որ Հայաստա-

նում իրական Համախառն ներքին արդիւնքի (ՀՆԱ) աճը միջնաժամկէտում կը մնայ բարձր:

Յատկապէս կարեւորուել է Հայաստանում ՏՏ ոլորտի զարգացումը, որն առաւելապէս զբաղուած է բարձր արհեստագիտութիւնների հետազոտմամբ ու զարգացմամբ եւ հանդիսանում է գիտելիքահեղին տնտեսութեան ուժեղ հիմք», - գրած է Փաշինեանը:

ՀՀ վարչապետի խօսքով՝ այս վարկանիշը կը մեծցնէ միջազգային վստահութիւնը Հայաստանի տնտեսութեան նկատմամբ եւ հակասորէն կը բարելաւէ երկրի ներդրումային գրաւչութիւնը:

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը Այցելեց Ջերմուկ

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը այցելած է Ջերմուկ: Այցի մասին տեսանիւթերը վարչապետը հրատարակած է Ֆէյսպուքի էջին, ուր նաեւ պարբերաբար ուղիղ հեռարձակումներ կատարած է:

Ջերմուկցիները վարչապետը դիմաւորեցին «Ամուլսարը հանք չի դառնար» վանկարկումներով:

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը Ջերմուկի մէջ փակ հանդիպում ունեցած է Ամուլսարի հանքավայրի շահագործման դէմ պայքարող խումբ մը աքթիւիստներու հետ: Հանդիպումէն ետք վարչապետը լրագրողներուն ըսած է, որ ոչ մէկ նոր եզրակացութեան չեն յանգած:

Նիկոլ Փաշինեանն ու անոր ուղեկցող պաշտօնեաները մեկնած են Գնդեւազ համայնք, ուր եւս հանդիպումներ տեղի ունեցած են Ամուլսարի հանքավայրի շահագործման հարցով:

«Լիտիան Արմենիա» ընկերութիւնը Ամուլսարի ոսկիի հանքի շինարարութիւնը սկսած էր

2016-ին՝ յայտարարելով, որ պիտի ներդնէ աւելի քան 400 միլիոն տոլար: Հանք տանող ճանապարհը արդէն մեկ տարիէ աւելի է՝ փակ է. այն շրջափակած են Ամուլսարի յարակից համայնքներու բնակիչները:

Երկուշաբթի օր բնապահպանները եւ Ամուլսարի մերձակայ բնակավայրերու բնակիչները հանքի շահագործման դէմ բողոքի ցոյց իրականացուցին Երեւանի Բաղրամեան պողոտային վրայ: Նույն օրը երեկոյեան վարչապետը յայտարարեց, որ նպատակաւորաբար կը համարէ թոյլ տալ շահագործել Ամուլսարի հանքը:

RyanAir-ը Մտադիր է Յառաջիկային Մուտք Գործել Հայկական Օդային Ոլորտ

Հայաստանի կառավարութիւնը գրասաշրջութիւնը յայտարարած է առաջնահերթութիւն, ոլորտը զարգացման մեծ ներուժ ունի, եւ այս ծիրէն ներս կարեւոր քայլերէն է քաղաքացիական օդանաւային զարգացումը: Այս մասին յայտարարած է վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը՝ ընդունելով իւրանդական RyanAir օդանաւային ընկերութեան գլխաւոր տնօրէն Տեյւիտ ՕՊրայընը եւ ուղղութիւններու զարգացման գիծով ղեկավար Քեյթ Շերին:

Նի յառաջիկային մուտք գործել հայկական օդանաւային շուկայ, եւ Քաղաքացիական օդանաւային կոմիտէի, «Ձուարթնոց» օդակայանի հետ ներկայիս քննարկումներ կ'ընթանան այդ գործընթացի շուրջ: Ան ներկայացուցած է Հայաստանի մէջ գործունէութիւն ծաւալելու տեսլականը՝ խօսելով երկրէն նոր ուղղութիւններով թռիչքներու, սակազնային քաղաքականութեան եւ այլ հարցերու շուրջ:

Փաշինեանի խօսքով՝ գործադիրը կը կարեւորէ Հայաստանի օդանաւային շուկային մէջ այս բնագաւառը ներկայացնող առաջատար ընկերութիւններու ներգրաւումը, եւ RyanAir-ի ներկայացուցիչներու հետ հանդիպումը լաւ առիթ է՝ համագործակցութեան հնարաւորութիւնները քննարկելու համար:

Վարչապետի աշխատակազմի տեղեկատուութեան եւ հասարակայնութեան հետ կապերու վարչունիւնի փոխանցմամբ՝ RyanAir-ի գլխաւոր տնօրէնը նշած է, որ ընկերութիւնը մտադրութիւն ու-

նաւաչին ընկերութեան՝ Հայաստանի մուտք գործելու մտադրութիւնը, կառավարութեան պատրաստակամութիւնը յայտնած է հնարաւորինս աջակցելու այդ գործընթացին:

ՍԴՅԿ «Սարգիս Տիրունի» Միութիւն

Շարունակուած էջ 1-էն

կաթողիկոսը իր օրհնութիւնը բերած է երիտասարդներուն՝ ողջունելով միութեան անդամները հայրենիք առաջնորդելու նախաձեռնութիւնը: Վեհափառ Հայրապետը ընդգծած է, որ նման այցելութիւնները հնարաւորութիւն կ'ընձեռեն ձանձնալու այն բոլոր արժէքներն ու սրբութիւնները, որոնք կերտած է մեր ազգը, որոնցմով ներշնչուած է ժողովուրդը՝ աւելցնելով, որ անոնց պահպանման եւ յաջորդ սերունդներուն փոխանցման պատասխանատուութիւնը դրուած է իւրաքանչիւր հայրորդի վրայ: Այս առումով Նորին Սրբութիւնը կարեւորած է աշխարհասփիւռ մեր ժողովուրդի միասնականութիւնը: Ամենայն Հայոց Հայրապետը

իր ուրախութիւնը յայտնած է նաեւ երիտասարդներու հայրենասիրական ոգիի համար՝ յորդորելով առաւել մեծ սիրով եւ ազգային կեանքին մէջ լիարժէք ներգրաւումը ծառայութեամբ շարունակել ազգային արժէքներու անխաթար պահպանման եւ փոխանցման իրենց նախնիներու գործը:

Նորին Սրբութիւնը յոյս յայտնած է, որ այցը Հայաստան եւ համայն հայութեան հոգեւոր կեդրոն նոր լիցքեր կը հաղորդէ երիտասարդներուն՝ վերափոխելով նաեւ հայրենական կեանքի վերաբերեալ անոնց ընկալումները: Ամենայն Հայոց կաթողիկոսը պատասխանած է նաեւ միութեան անդամներու հարցերուն, որոնք կը վերաբերէին տարբեր ոլորտներու մէջ Մայր Աթոռի գործունէութեան:

Կարօ Փայլանի Խիստ Պատասխանը

Շարունակուած էջ 1-էն

րացականութիւն»:
Կարօ Փայլանը Twitter-ի իր էջին բաւական խիստ գրառմամբ անդրադարձած է վերոյիշեալ յօդուածին:
«Լատինական Ամերիկայի մէջ մեր բոլոր հանդիպումներու ժամանակ մենք միայն կոչ ըրած ենք

աջակցելու թուրքիոյ ժողովրդավարական ուժերուն: Մա ակնյայտ զրպարտութիւն է: Եթէ ըստածները չապացուցեն, ուրեմն զրպարտիչ ես, Մարգար:
1915 թուականի Ապրիլ 24-ին ձերբակալման ենթակայ հայերու ցուցակները կազմելու ժամանակ թալէաթ փաշային աջակցող հայեր ալ կային: Յաւոք այսօր եւս կան»:

Չափազանց Դառնացած Եմ Այս Իրավիճակով

Շարունակուած էջ 1-էն

Յաջորդ՝ մոռցուած կամ նենգափոխուած ճշմարտութիւնը, ըստ Փաշինեանի, Ղարաբաղի բանակցային կողմ ըլլալու հարցին կը վերաբերի՝ - «Ի սկզբանէ Լեռնային Ղարաբաղի բանակցութիւններում բանակցող երեք կողմ է եղել, եւ դա, ըստ էութեան, միջազգայնորէն ճանաչուած միակ բանակցային ձեւաչափն է, որ ինչպէս Ատրպէյճանն է դուրս եկել Խորհրդային Միութեան կազմից, ու դա հիմա ոչ ոք տարօրինակ չի համարում, նոյնպէս եւ Լեռնային Ղարաբաղի ինքնավար Մարզն է դուրս եկել Սովետական Ատրպէյճանի կազմից, ու դա նոյնպէս տարօրինակ չպէտք է համարուի, որ եթէ Ատրպէյճանի նախագահը անգիջում, թշնամական յայտարարութիւններ է անում, ոչ մի տարօրինակ բան չի լինի նրանում, եթէ նոյնպիսի յայտարարութիւններ հնչեն նաեւ Հայաստանից, եւ այլն, եւ այսպէս շարունակ»:

Վարչապետ Փաշինեանը նկատեց, թէ 2018 թուականի թաւալայ յեղափոխութենէն ետք ամրագրուած սկզբունքը, որ արտաքին քաղաքական շրջադարձեր պիտի չըլլան, ամենեւին չի նշանակեր, որ Հայաստանի արտաքին քաղաքականութեան մէջ ոչինչ պիտի չփոխուի՝ - «Հայաստանի արտաքին քաղաքականութեան մէջ շատ բան է փոխուել, եւ այդ փոփոխութիւններից առանցքայինը աւանդական խուսանաւումների քաղաքականութիւնը փոխարինելն է սեփական յստակ դիրքորոշում ունենալու եւ այդ դիրքորոշումը հետեւողականորէն պաշտպանելու քաղաքականութեամբ: Սա, ի հարկէ, չի նշանակում, թէ մեր կառավարութիւնը հրաժարուել է խուսանաւումը, ճկուն լինելու գործիքակազմից: Քաւ լիցի, դա անհար է եւ ոչ խելամիտ: Բայց խուսանաւել, առանց յստակ եւ սեփական երկրի ազգային շահերին համապատասխան դիրքորոշում ունենալու, նշանակում է Հայաստանը դնել հեղեղի մէջ ընկած տաշեղի կարգավիճակում, իսկ խուսանաւել յստակ, հասկանալի եւ սեփական երկրի ռազմավարական շահերից բխող դիրքորոշումներ ունենալով՝ նշանակում է այդ հեղեղի մէջ լինել

առնուազն նաւակի կարգավիճակում եւ հնարաւորութիւն ունենալ կառավարել սեփական ընթացքը եւ ինչ-որ առումով՝ նաեւ հեղեղը»:

Դիւանագէտներէն բացի, համաժողովին մասնակցած էին նաեւ Պաշտպանութեան նախարարը եւ Ազգային Անվտանգութեան ծառայութեան պետը:

Արտաքին գործոց նախարար Զոհրապ Մնացականեան իր ելույթին մէջ յատակցուց թաւալայ յեղափոխութենէն ետք Հայաստանի արտաքին քաղաքականութեան սկզբունքները՝ ինքնիշխանութիւն, համահայկականութիւն, փոխգործակցութիւն:

«Հայաստանում տեղի ունեցած թաւալայ յեղափոխութիւնը գերծ էր աշխարհաքաղաքական կողմնորոշումներից եւ դրա լաւագոյն վկայութիւնն է այն իրողութիւնը, որ Հայաստանը չկատարեց համաշխարհային ուժերի չարաբերակցութիւնը փոփոխող արտաքին քաղաքական քայլեր եւ ձեռնամուխ եղաւ իր յարաբերութիւնները բոլոր դերակատարներին հետ կառուցելու ինքնիշխանութեան սկզբունքի հիման վրայ», - համաժողովի բացման խօսքին մէջ ըսաւ Մնացականեան:

«Ատրպէյճանն իր անփոփոխ հայատեաց քաղաքականութեամբ շարունակում է մնալ Արցախի ժողովրդի գոյութեան սպառնալիք», - յայտարարեց նախարարը՝ շեշտելով, որ խաղաղութիւնը այլընտրանք չունի, Հայաստանը եւ Արցախը ունին բաւարար ուժ խաղաղութեան ապահովման համար: - «Արցախի ժողովրդի ինքնորոշման իրաւունքը եւ բոլոր պայմաններում կիրառելի մարդու անօտարելի իրաւունքները ենթադրում են նաեւ ազատ կամարտաչափում, որը ներառում է նաեւ Արցախում ազատ ընտրութիւնների իրականացումը եւ այդ ընտրութիւնների արդիւնքում ձեւաւորուած իշխանութեան ներկայացուցիչների գործուն ներգրաւումը բանակցային գործընթացում: Եթէ Ատրպէյճանն անկեղծօրէն շահագրգռուած է հակամարտութեան խաղաղ կարգաւորմամբ, ապա պէտք է նոյնչափ շահագրգիռ լինի Արցախի ժողովրդի ընտրեալ ներկայացուցիչների հետ բանակցելու մէջ»:

Ինչու Մաս Զենք Կազմեր

Շարունակուած էջ 1-էն

Մենք նպատակայարմար չենք նկատելու ման խորհուրդի կազմութիւնը եւ կը խորհիմք որ ան կրնայ բացասական հակազդեցութիւն յառաջացնել այս համայնքէն ներս, ուր կը գործեն բազմաթիւ այլ կառույցներ ու անհատ մախաձեռնութիւններ, որոնք իրենց կարգին ներդրում ունին մեր ազգային կեանքէն ներս:

Ինչպէս անցեալին, այսուհետեւ եւս ՍԴՅԿ պատրաստ է համագործակցելու ազգային մեր բոլոր կառույցներուն հետ՝ ի շահ Հայաստանի ու Արցախի եւ մեր ազգային գերագոյն նպատակներու իրագործման ուղղութեամբ: Սակայն մնալու կառույցի մը ստեղծումը կը գտնենք անհեռանկարային ու ժամանակավրէպ:

«ՄԱՍԻՍ»

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ
ՓԱՍՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ՀՈԳԻՒ ՀԱՄԱՐ)
ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
(626) 797-7680

Հայաստանի ճատրակի Կանանց Ախոյեան Մարիա Գեորգեանը Չի Մասնակցիր Թուրքիոյ Սրցաշարքին Ատրպեյճանական Վերջնագիրի Պատճառաւ

Թուրքիոյ Սրվազ (պատմական Սեբաստիա) քաղաքին մէջ Օգոստոս 19-ին, մեկնարկած է Sivas Buruciye International Open Chess Tournament-A-ը, որուն մասնակցութեան հրաւեր ստացած էր նաեւ Հայաստանի ճատրակի կանանց հաւաքականի անդամ, միջազգային կարգի վարպետ, Հայաստանի եռակի ախոյեան Մարիա Գեորգեանը:

«Ֆէյսպուք»-ի իր էջին այս մասին գրառում կատարած է ՀՀ Ազգային ժողովի կրթութեան, մշակութի եւ սփիւռքի հարցերով մշտական յանձնաժողովի նախագահ Մխիթար Հայրապետեանը:

«Մեր մարզուհիին, սակայն, բոլոր պայմանաւորումներէն բացառելով յետոյ՝ վերջին պահին, մրցաշարի կազմակերպիչներէն Մուսթաֆա էրօղլուն տեղեկացուցած է, որ ատրպեյճանցի մարզիկները իրենց վերջնագիրներ կայացուցած են՝ հրաժարելով մասնակցութենէն: Ըստ էրօղլուի՝ ատրպեյճանցիները այդ քայլին գացած են, քանի որ հայ մարզուհին պիտի մասնակցէր մրցաշարին: Որպէս արդիւնք, հայ մարզիկը այլեւս հնարաւորութիւն չէ ունեցած մասնակցելու միջազգային մրցաշարին, քանի որ ճանապարհածախսն ու կեցութեան գումարը պիտի հոգար հրաւիրող կողմը, որն ալ, փաստացի, հրաժարած է:

Այսպիսով, հերթական անգամ կ'առերեսուինք սփորթի մէջ ցեղապաշտութեան ու արմենոֆոպիայի դրսեւորման խիստ դատապարտելի երեւոյթին. ընդամէնը երեք ամիս առաջ հայազգի ֆութպոլ-

լիստ շենրիս Մխիթարեանը չկարողացաւ մասնակցիլ Պաքուի մէջ կայանալիք Եւրոպայի լիկայի եզրափակիչին՝ Ատրպեյճանի կողմէ անվտանգութեան բաւարար երաշխիքներ չտալու ու ենթադրեալ հայկական ծագում ունեցող երկրպագուներու մուտքը Ատրպեյճան արգիլելու պատճառով:

Այժմ իրավիճակի բացառիկութիւնը այն է, որ վերոնշեալ ճատրակային մրցաշարը ոչ թէ Ատրպեյճանի մէջ կ'իրականացուի, այլ երրորդ երկրի՝ Թուրքիոյ, եւ, փաստացի, ատրպեյճանական կողմը ճնշում կը գործադրէ՝ առաջնորդուելով ցեղապաշտական հռետորաբանութեամբ:

Հաշուի առնելով վերոգրեալը՝ կը դիմեմ ճատրակի միջազգային ֆետերացիային՝ ՖԻՏԷ-ին (Federation Internationale des Echecs), ուսումնասիրելու ստեղծուած իրավիճակը եւ մարզասէր հանրութեան տրամադրելու պատասխաններ՝ ստեղծուած իրավիճակի վերաբերեալ: Դատապարտող յայտարարութիւնները, աւաղ, այլեւս չեն կրնար վերականգնել մեր մարզուհիին մասնակցութիւնը մրցաշարին ու արդէն իսկ անդրադարձած են անոր բարոյահոգեբանական վիճակի վրայ, սակայն կրնան թոյլ տալ խոստովիլ ցեղապաշտական ու այլատեսացութեան յետագայ դրսեւորումներէ:

Սփորթի առաքելութիւնը դեռ հին ժամանակներէն եղած է տարբեր ազգերու մարդոց միաւորելն ու համերաշխութիւն ու խաղաղութիւն քարոզելը: Մինչդեռ 21-րդ

Լրագրողական Կազմակերպութիւնները Վիճայարոյց կը Համարեն Կառավարութեան Մշակած Օրէնսդրական Փոփոխութիւնը

Լրագրողական կազմակերպութիւնները խիստ վիճայարոյց կը համարեն Արդարադատութեան նախարարութեան մշակած եւ Քրէական օրէնսգիրքին մէջ առաջարկուող փոփոխութիւնը, որ ըստ կազմակերպութիւններու, կրնայ յանգեցնել «արտայայտուելու ազատութեան իրաւունքի չարդարացուած սահմանափակման»:

Հայաստանի իշխանութիւնները մտադիր են քրէականացնել բռնութիւն գործադրելու հրապարակային կոչերն ու բռնութիւնը հրապարակայնօրէն արդարացնել կամ քարոզելը:

Արդարադատութեան նախարարութիւնը նախորդ շաբաթ հանրային քննարկման ներկայացուց «Քրէական օրէնսգիրքին մէջ լրացում կատարելու մասին» օրէնքի նախագիծը, որով կ'առաջարկուի պատասխանատուութիւն նախատեսել անձի կեանքի կամ առողջութեան համար վտանգաւոր բռնութիւն գործադրելու հրապարակային կոչերու, անձի կեանքի կամ առողջութեան համար վտանգաւոր բռնութիւնը հրապարակայնօրէն արդարացնելու կամ նման բռնութիւն քարոզելու համար:

Պատիժը տուգանքն է նուազագոյն աշխատավարձի հինգհարիւրապատիկից հազարապատիկի չափով կամ կալանքը՝ երկուքէն երեք ամիս ժամկէտով, կամ ազատագրուածը՝ առաւելագոյնը երեք տարի ժամկէտով:

Տեղեկատուութեան ազատութեան կեդրոնի ղեկավար Շուշան

դարուն, որ իրաւամբ հռչակուած է որպէս մարդու իրաւունքներու եւ ազատութիւններու վերագործօնքի դարաշրջան, կը շարունակենք

Դոյզոյեանը կը կարծէ, որ առաջարկուող կարգաւորման բուն նպատակը պէտք է ըլլար ՀՀ օրէնսդրութեամբ տալ «ատելութեան խօսք» հասկացութեան յստակ եւ սպառիչ սահմանումը: Մինչդեռ, ըստ Դոյզոյեանի, առաջարկուող կարգաւորումը ոչ միայն չի տար «ատելութեան խօսք» հասկացութեան սպառիչ եւ ամբողջական սահմանումը, այլեւ խիստ ընդհանրական ձեւակերպմամբ փորձ կ'ըլլայ քրէական պատասխանատուութիւն, ներառեալ ազատագրուած սահմանել բռնութիւն գործադրելու հրապարակային կոչերու, բռնութիւնը հրապարակայնօրէն արդարացնելու կամ քարոզելու համար:

Լրագրողական կազմակերպութիւնները կ'ընդգծեն նաեւ, որ պետական մարմիններու միջամտութիւնը պէտք է համաչափ ըլլայ եւ չյանգեցնէ ազատ արտայայտուելու իրաւունքի անհիմն սահմանափակման:

Դոյզոյեանը նշած է, որ լրագրողական կազմակերպութիւնները իրենց կարծիքը ուղարկած են Արդարադատութեան նախարարութեան: Կ'առաջարկեն կը սեղանի շուրջ քննարկել նախագիծը:

Դեռ երկու ամիս առաջ կառավարութեան նիստին վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը իրաւապահ մարմիններուն յանձնարարեց ոչ թէ թաւշեայ, այլ երկաթեայ հակահարուած տալ բռնութեան քարոզ հնչեցնող ուժերուն, որոնց շարքին վարչապետը դասեց նախկին փտած համակարգի հետ ուղղակի կամ անուղղակի կապ ունեցողները:

բախուիլ յետադիմական այնպիսի պարսաւելի երեւոյթի, ինչպիսին ցեղապաշտութիւնն է», - գրած է Հայրապետեանը:

MARONIAN
INSURANCE SERVICES

Since 1975, we have proudly served your health and life insurance needs.

We will continue to stand by your side and secure your **family** and **business** with our full range of insurance policies.

CALL US FOR A PERSONALIZED QUOTE

(818) 500 9585

805 E. Broadway, Glendale, CA 91205
sbmaronian@gmail.com
CA INSURANCE LICENSE # 0C99815

MaronianInsurance.com

HEALTH

LIFE

COMMERCIAL

Նշուեցաւ Վազգէն Ա. Զայրապետի Վախճանման 25 Ամեակը

Լոս Անձելոսի հայ համայնքին համար իւրայատուկ ձեռնարկ մըն էր, որ տեղի ունեցաւ անցեալ Երեքշաբթի, Օգոստոսի 20ին, 2019, Պըրպէնքի առաջնորդարանի Զոռայեան սրահին մէջ, նուիրուած հոգելոյս Վազգէն Ա. Ամենայն Հայոց Հայրապետ վախճանման 25-ամեակին:

Ընտրանի հասարակութիւն մը լեցուցած էր սրահը, որուն բեմին վրայ սահիկներով կը ցուցադրուէր տեսարաններ հանգուցեալ վեհափառի կեանքէն առնուած յատկանշական դրուագներ:

Ներկաներուն մէջ էին Թեմիս բարեջան առաջնորդ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեան, նախկին առաջնորդ Գերշ. Տ. Վաչէ Արք. Յովսէփեան, հոգեւոր հայրեր, կուսակցական եւ տարբեր կամակերպութեանց ներկայացուցիչներ:

Ողջոյնի խօսքով հանդէս եկաւ օրուան հանդիսավար Արժ. Տ. Վազգէն Քհնյ. Մովսիսեան: Ան առանձնապէս շեշտեց Վազգէն Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի 40 տարիներու անսակարկ նուիրումը Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ պայծառութեան, որպէս եզակի հովուապետ, ինչպէս նաեւ կրօնական եւ հոգեւոր ազգային արժէքներու հետամուտ ռահվիրան:

Սուրբ Ղեւոնդ Մայր տաճարի Երիտասարդական Միութեանն եւ Երիտասարդ-երիտասարդուհիներ, ներկաներուն փոխանցեցին եօթը իմաստուն պատգամներ, քաղուած Վազգէն Ա.ի ելոյթներէն:

Էլինա Ավանեսեանի (դաշնամուր) եւ Լիլիա ու Ալեքսանտրա քոչըրերու (գուզերգ եւ քանոն) երաժշտական գեղահնչիւն կտարումներէն ետք ելոյթ ունեցաւ Օքլընտ քաղաքի Հայաստանեայց առաքելական եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Արժ. Յովել Քհնյ. Օհանեան: Տէր Հայրը իւրայատուկ պերճախօսութեամբ եւ ինքնուրոյն մօտեցումով, արժեւորեց հոգելոյս Վազգէն Ա.ի նկարագրային եւ ծառայական բազմադիւն կեանքը: Մեծ է Վազգէն Ա.ի ձգած ժառանգութիւնը, որ հիմնուած է գլխաւորաբար սիրոյ վրայ «Մէրը երբեք չի վերջանար» գրուած է իր շիրմաքարին վրայ: Սիրեց իր եկեղեցին,

սիրեց հայրենիքը անոր ամենադժուար պահերուն: Այդ սէրը՝ փշրեց երկաթէ վարագոյրը: Իր հայրապետական այցելութիւններով սիրել տուաւ մեր հայրենիքը, մեր ինքնութիւնը, մեր լեզուն ու պատմութիւնը:

Մէրը հանդէպ մեր եկեղեցիին ու հաւատքին: Վեհափառը չընդունեց բաժանումը: Ան միշտ յորդերոց որ սիրով վերադառնան անոնք որոնք անջատուած կը մնան Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնէն: Հաշտութեան եւ միութեան ոյժը յաղթանակն է: Ժամանակը եկած է որ բռունցք դառնանք, պարտաւոր ենք պահպանելու մեր ժառանգութիւնը: Եկէք հետեւինք մեր վեհափառի ձգած ժառանգութեան:

Միջոցառման աւարտին խօսք առաւ Թեմիս բարեջան առաջնորդ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեան: Ան ի միջի այլոց ըսաւ. «գԱստուած փնտրելու ճանապարհին մէջ գտանք Ս. Էջմիածինը: Անձնապէս բազում յիշատակներ ունիմ վեհափառ Վազգէն Ա.էն: Անմասն վեհափառ մը, զինք երբ տեսանք, Սեպտեմբեր 15, 1976ին, մեր մէջ կը ծնէր նոր մարդ մը, նոր ճանապարհորդութիւն մը, նոր կոչում մը, նոր սէր մը իմ ժողովուրդին ու Հայաստանի հանդէպ: Իր խօսքերուն մէջ մենք տեսանք սէրը Աստուծոյ հանդէպ, ոսկէ կամուրջ անցեալը գալիքին կապող: Մեծ յարգանք Հայրապետին որ թէ ուսուցիչ էր եւ թէ հոգեւորական»:

Երեկոյի հետաքրքրական մասերէն մին էր Վազգէն Ա.ի կեանքին նուիրուած եւ մեծ խնամքով պատրաստուած տեսաերիզի ցուցադրութիւնը: Հոն կային դրուագներ որոնք առնուած էին վեհափառի գործունէութեան տարբեր հանգրուաններէն (այց, արարողութիւն, հանդիսութիւն) տեսարաններ եւ տպաւորութիւններ հոգեւոր եւ աշխարհիկ անձնաւորութիւններէն:

Աւարտին տեղի ունեցաւ ճոխ հիւրասիրութիւն պատրաստուած Ս. Ղեւոնդ Մայր Տաճարի Տիկնանց Օժանդակ Միութեան կողմէ:

Երախտագիտութեան յիշատակելի երեկոյ մըն էր ձօնուած հայ եկեղեցւոյ նուիրեալ վեհապետին:

Յայկական Բարքեր

ԳԵՌՈՂ ՔԵՕՇԿԵՐԵԱՆ

Ոչ Եւս Է Յայկական Ծաղկասայլը...

Մեծ Եղեռնի հարիւրամեակի առաջին նախաձեռնութիւնը Հայկական Ծաղկասայլն էր՝ որ մօտ 40 այլ ծաղկասայլերու հետ մասնակցեցաւ Փաստօրինայի Վարդերու Փարատօնին, 1 Յունուար 2015-ին:

Հայկական առաջին ծաղկասայլը՝ «Քաղաքակրթութեան Օրրան» բնաբանով (Cradle of Civilization), շահեցաւ «Նախագահ»-ին պատուաբեր մրցանակը: Բոլոր հայերուն՝ ի սփիւռս աշխարհի, սրտերն ու հոգիները անհուն հպարտութեամբ լեցուցան եւ մենք խանդավառուեցանք եւ բռուն կերպով ծափահարեցինք՝ ի տես այդ բացառիկ յաջողութեան:

Հայկական Ծաղկասայլի Ընկերակցութեան վարիչ մարմնի բոլոր մը անդամներուն տքնաջան աշխատանքը՝ բնաբան ընտրելու, դրամ հաւաքելու եւ կամուրջ աշխատող մարդերու, որ կը տեւէ ամբողջ տարի մը, բեղմնաւորութեան եւ հինգ տարի շարունակ անոնք կրցան յաջողցնել Փաստօրինայի Վարդերու Փարատօնին մասնակցելու իրենց երազը:

Հոս փակագիծ մը բանալով պէտք է ըսեմ որ ծաղկասայլին տարեկան ծախսը կը հասնի 300,000-350,000 տօլարի, որը մեծ պարտաւորութիւն մը չէ եթէ նկատի առնենք Գալիֆօրնիոյ հայաշատ գաղութը: Այդ գաղութը կրցաւ հինգ տարի նեցուկ կանգնել Հայկական ծաղկասայլի գոյատեւման:

Բայց ինչո՞ւ հիմա յանկարծ Հայկական Ծաղկասայլի Ընկերակցութիւնը ինքզինք գտաւ անելի մը առջեւ . . . Ամօթ մեզի եթէ մենք չենք կրնար որպէս բարեկեցիկ գաղութ՝ նիւթապէս նեցուկ կանգնել անոնց եւ հոգալ այդ ծախսերը: Գալիֆօրնիոյ գաղութը կը հաշուէ առնուազն 300,000 հայ: Եթէ իւրաքանչիւր հայ՝ տարեկան մէկ տօլար տրամադրէ այդ ընկերակցութեան, մենք հպարտօրէն կրնանք շարունակել այդ նախաձեռնութիւնը:

Հպարտանալն ու ծափահարելը միայն չի բաւէր, այլ պէտք է իւրաքանչիւր հայ՝ իր նիւթական կարելիութեան սահմաններուն մէջ, նպաստէ այդ ձեռնարկին, արպէսդ յարութիւն առնէ այդ ծաղկասայլը եւ մենք կարենանք ճակատաբաց դարձեալ դիմաւորել հայկականութիւն բուրդը այդ երթը՝ ամէն տարուան առաջին օրը:

Եկէք բոլորս միասին չթողունք որ «Ոչ Եւս» ըլլայ հայկա-

կան ծաղկասայլը, այլ աշխատինք ու նիւթամէս օգնենք որ ան շարունակէ իր տողանցքը՝ գոհունակութիւն պարգեւելով աշխարհով մէկ ձրուած հայութեան:

Հարսանեկան Խրախճա՞նք, Թէ Դրամահաւաք...

Ես երկար տարիներ ապրած եմ Սուրիոյ Հայկա քաղաքը: Հոն՝ ամուսնութիւնը կը բաղկանար երկու հանգրուաններէ: Պսակադրութիւն՝ որուն կը հրաւիրուէին թէ ազգականները եւ թէ ալ դրացիներն ու բարեկամները: Իսկ ապա խրախճանք՝ որուն կը հրաւիրուէին մօտիկ ազգականները միայն: Այդ խրախճանքը շատ լաճախ տեղի կ'ունենար փեսային տան բակին մէջ:

Ամերիկայի մէջ սակայն, տարբեր է ամուսնութեան ըմբռնումն ու գործադրութիւնը: Ազգականներու կողքին՝ բարեկամները, դրացիներն ու գործակիցները ալ կը հրաւիրուին թէ պսակադրութեան եւ թէ ալ Հարսանեկան խրախճանքի, որուն թիւր կը հասնի 300-400 հոգի...

Ես հոս ամուսնացայ 1980 թուականին: Այն ժամանակ՝ մեզի եկած հարսանեկան նուէրները կը բաղկանային խորհրդանշական նուէրներէ, որն էր այդ օրերու սովորութիւնը: Իսկ հիմա՝ ամուսնացող գոյգերը կ'ակնկալեն եւ կ'ստանան նիւթական նուիրատուութիւն միայն, որը երթալով կ'աւելնայ: Հոս պէտք է աւելցնել որ անձ գլուխ եղած այդ նուիրատուութեան չափը կը տարուբերի, ըստ խրախճանքի սրահի ճոխութեան:

Ըստ ինձի, խրախճանքը վերածուած է դրամահաւաքի: Ինչո՞ւ մէկը պէտք է ուրիշին դրամով խրախճանք սարքէ: Եթէ դրամ չունիս, վազ անցիր խրախճանքէն: Իսկ եթէ դրամ ունիս, խնդրէ որ այդ հաւաքուած դրամը տրուի հայկական հաստատութեան մը: Օրինակ՝ այդ գումարը կրնայ դրկուիլ դպրոցի մը, ծերանոցին, եկեղեցիի մը եւ կամ ալ հայ մամուլին՝ որոնք այնքան կարիք ունին նիւթական ներդրումի, չէ՞ք խորհիր:

Սա ալ ըսեմ որ կան մարդիկ որոնք մինչեւ 400,000 տօլար ծախսած են իրենց զաւակներու ամուսնական խրախճանքին: Այդքան դրամ ծախսողը՝ բնաւ պէտք չունի նուիրատուութեանն եկած գումարներուն, որոնք կրնան մեծ բացեր գոցել՝ որեւէ հայկական հաստատութեան պիւտձէին մէջ: Հասկցողին՝ շատ բարեւնեք:

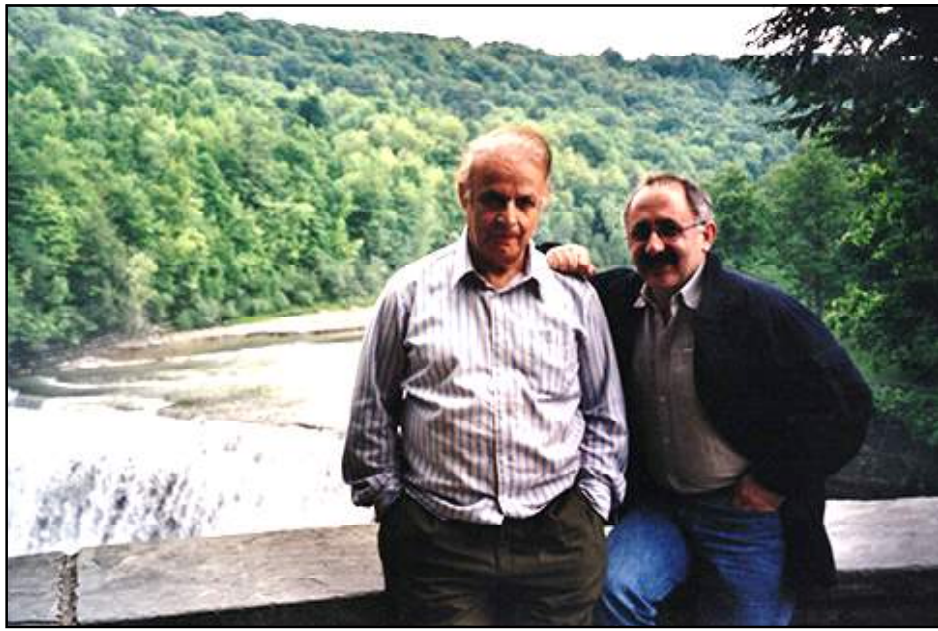
ՀԲԸ Միութեան Գրիգոր Սաթամեան Թագտերախումբ Կը Խնդրուի Չխաչածեւել

ՀԲԸ Միութեան Գրիգոր Սաթամեան Թագտերախումբը կը պատրաստուի տօնախմբել իր պանծալի 40-ամեակը ճաշկերոյթով մը, որ տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Նոյեմբեր ամսուան 9-ին:

Գեղարուեստական յայտագրին մաս պիտի կազմեն անցնող 40 տարուան ներկայացումներէն պատառիկներ՝ տեսաերիզի ցուցադրութեամբ, գաւեշտ մը՝ մասնակցութեամբ դերակատարներուն, մենակատարութիւն մը՝ Գրիգոր Սաթամեանէն եւ այլ անակնակալներ:

Յաւելեալ տեղեկութեանց համար, հաճեցէք հետեւիլ մամուլի յայտարարութեանց:

Ցեղասպանագիտութեան Մեծ Կորուստը

ԹԱՆԷՐ ԱՔՉԱՍ

2 Օգոստոս 2019 Ուրբաթ երեկոյ Հիւանդանոցի մէջ մահացաւ Հայոց ցեղասպանութեան հետազոտութիւններու դպրոցի հիմնադիր Փրոֆ. Վահագն Տատրեան: Ծնած էր 1923ին Պոլսոյ Գատրգիւղ թաղը: Ծագումով չորրորդի էր: Հայրը այդ քաղաքի երեւելի դատաւորներէն էր եւ լաւ բարեկամութիւն ունէր իթթիհատականներու հետ: Այդ բարեկամութեան շնորհիւ Տատրեանները յաջողեցան Պոլիս հասնիլ: Մանկութիւնը անցաւ Գատրգիւղ, ապա Սկիւտարի մէջ: Բ. Համաշխարհային պատերազմի նախօրէին գնաց Պերլին, թուաբանութիւն ուսանելու միտումով: Ապա Վիեննայի մէջ պատմագիտութիւն, Զիւրիխի մէջ միջազգային իրաւաբանութիւն ուսանեցաւ: Տոբթորակներ պաշտպանեց ընկերագիտութիւնով՝ Շիքակոյի համալսարանը:

Ինք պատմած էր հայոց ցեղասպանութեան նիւթով իր առաջին հանդիպումը: Վիեննայի մէջ դասընկերներէն մէկը, իմանալով իր հայ ինքնութիւնը, հարց կուտայ թէ կարդացած է Ֆրանզ Վերֆլի «Մուսա լերան 40 օրերը» վէպը: Տատրեան մինչ այդ ոչ Վերֆելի անունը, ոչ ալ այդ վէպը լսած էր: Իսկոյն կը ճառէ այդ գիրքը եւ կ'աւարտէ առանց իսկ աչքը թարթելու: Խորապէս ցնցուած է եւ կ'ափսոսայ թէ ոչինչ գիտէ իր ժողովուրդի պատմութեան մասին: Կը չի շէ մանկութեան տարիներէ դրուագներ, երբ իրենց բնակարան այցելող կարգ մը տարեցներ սենեակի մը մէջ ծածուկ կը զրուցէին աղիողորմ արցունքներով: Հագիւ այդ ժամանակ կ'անդրադառնայ թէ ինչի՞ մասին էին այդ զրոյցները: Այս յայտնաբերումէն ետք կը լքէ թուաբանութեան ուսումը եւ իր ամբողջ կեանքը կը նուիրէ հայոց ցեղասպանութիւնը ուսումնասիրելու:

Իր աշխատութիւնը սահմանուած էր հայոց ցեղասպանութիւնով: Ան ուսովիւրներէն եղաւ ցեղասպանութեան բաղադրական ուսումնասիրութեան դպրոցին: Իր կարեւորագոյն գէնքն էր անգլերէն, ֆրանսերէն, գերմաներէն, հայերէն եւ թրքերէն սովորելէն լեզուներուն կատարեալ տիրապետելու ունակութիւնը: Մինչեւ 2010ական տարեթիւերը բեղուն աշխատանքով կ'արտադրէ բազմաթիւ ուսումնասիրութիւններ եւ կարճ ժամանակի ընթացքին կը նուաճէ պատուաբեր բարձունքներ:

Տատրեան բացի պատմագի-

տական ուսումնասիրութիւններէ, աշխոյժօրէն մասնակցած է նաեւ ցեղասպանութեան միջազգային գետնի վրայ ճանաչման աշխատութիւններուն:

Ինք էր որ 1996ին յաջողեցաւ հարիւր գիտնականի, ներառեալ Հոլոքոստի մասնագէտ Եհոնա Պաուէրի ստորագրութեամբ դատապարտել թրքական կառավարութիւններու ուրացման քաղաքականութիւնը: Այդ յայտարարութիւնը հրատարակուեցաւ բազմաթիւ ամերիկեան թերթերու էջերուն վրայ: Նման նախաձեռնութիւններ ունեցաւ 1998ին եւ 2000ական տարեթիւերուն: Իրեն համար ակադեմիական աշխատութիւնները հայ ժողովուրդին ենթարկուած անարդարութեան դէմ պայքարի եւ ցեղասպանութիւնները կանխելու գործընթացի մէկ մասնիկն էին միայն:

Եթէ չեմ սխալիր, 2010ական տարեթիւերու սկիզբներուն էր, երբ գինք հրաւիրեցի համալսարանի ամպլոնէն բանախօսութիւն մը ունենալու համար: Մերժեց, ըսելով թէ ալ չուզէր ամերիկեան համալսարանները ելոյթ ունենալ: Պատճառը՝ նման միջոցառումներու ընթացքին կարգ մը թուրքիացիներուն հալածանքն էր: «Ալ չեմ կրնար հանդուրժել» ըսած էր: Միայն հայկական հաւաքականութիւններու դիմաց խօսիլ կ'ուզէր: 2013ին Հայաստանի մէջ ունեցած բանախօսութիւնները իր վերջին ելոյթները եղան: Որքան որ գիտեմ, Ուոլֆկանկ Կոլստի հայոց ցեղասպանութեան մասին գերմանական փաստաթուղթերու վերաբերեալ գիրքին անգլերէն տպագրութեան համար գրած յառաջաբանն ալ իր վերջին յօդուածը եղաւ: Այս գիրքին հրատարակութեան թուականն ալ 2013 էր:

Տատրեան ապա մեկուսացաւ: Վերջին անգամ 2014ին այցելեցի գինք: Համաջանցէ չէր օգտուեր: Ես կանոնաւոր կերպով կը փնտռէի, որպիսութիւն կը հարցնէի: 2016ին կամ 2017ին էր, իրեն յայտնեցի թէ Կերկերեանի արխիւին մէջ գտած եմ Նաում էֆէնտի օրագրութիւնը: Ինք արդեօք Կերկերեանի հետ խօսած էր այս օրագրի մասին: Յիշողութիւնը բաւականին տկարացած էր, չկրցայ գոհացուցիչ պատասխան մը լսել:

Ամէնօրեայ խնամքը ստանցնող ընկերութեան մը շնորհիւ բաւական հանգիստ անցան վերջին տարիները, մինչեւ որ երկկամի հիւանդութեան պատճառաւ հիւանդանոց փոխադրուի:

Ցեղասպանութեան ուսումնա-

սիրութիւններու այս արժէքաւոր մշակը ընդմիշտ պիտի չի շուրի որպէս հայոց ցեղասպանութեան եւ բաղադրական ցեղասպանագիտութեան հիմնադիր: Թողած տասնեակ հատորներով պիտի դասուի յաւիտենականներու կարգին:

Տատրեանի դերակատարութիւնը հայոց ցեղասպանութեան ուսումնասիրութեան մէջ

Ցեղասպանութեան շուրջ վիճաբանութիւնները առհասարակ կ'ընթանան երկու հիմնական հարցման շուրջ՝ «Ի՞նչ եղաւ, ի՞նչ պէտք եղաւ» եւ «Ինչո՞ւ»: Ընդհանրապէս հակաճառութիւնները կը կուտակուին «ինչո՞ւ» հարցումին շուրջ: Մեր մօտ տակաւին աւելի ծանր կը կշռէ «Ի՞նչ եղաւ, ի՞նչ պէտք եղաւ» հարցումները:

Տատրեանին ապահոված «Ի՞նչ եղաւ, ի՞նչ պէտք եղաւ» մասին տեղեկութիւնները կը լուսաբանեն նաեւ «Ինչո՞ւ եղաւ»: Տատրեան իր ամբողջ կեանքը նուիրած է թրքական տեսութեան սխալները փաստելու: Այդ նուիրեալ գործին մէջ համաշխարհային որոշ յաջողութիւն արձանագրած: Անշուշտ որ իր հաստատումներուն մէջ կրնայ բաց թողումներ, թերութիւններ նոյնիսկ սխալներ գտնուին: Այս երեւոյթը ինքնին ակադեմիական աշխատածէի հիմքն է արդէն: Իւրաքանչիւր նոր սերունդ նախորդին յայտնաբերածներուն վրայ իր ներդրումը կը բերէ: Արդարեւ Տատրեանի աշխատութիւններն ալ հագիւ անոնցմէ օգտուելով զարգանալու դէպքին աւելի արժէքաւոր պիտի դառնան:

Հանրածանօթ ընկերաբան Նորայէրթ էլիաս 1997ին «Ատոռնոյի մրցանակ»ի յանձնման պահուն ունեցած ելոյթին ըսած էր թէ ինք, իրմէ առաջ վառած ջահի որոշ ժամանակի համար կրողն է միայն: Այդ նոյն ջահը իրմէ ետքն ալ ուրիշները պիտի կրեն: Եթէ այս հաստատումը փոխանցենք Տատրեանի օրինակին, պէտք է խոստովանիլ թէ ան ոչ թէ իրմէ առաջ վառած ջահը, այլ իր սկսած կրակն է որ փոխանցած է յաջորդներուն: Այս ինքնին պարտականութիւն մըն

է մեր առջեւը դրուած:

Տատրեանի նշանակութիւնը իմօի համար

Ան ինձի համար ուսուցիչ մըն էր, վարպետ մը, նոյնիսկ պահպան հրեշտակ մը: Շատ բան կը պարտիմ իրեն, որոնք տողերու վրայ չեմ կրնար արտայայտել:

Ամէն անգամ որ կը զանգահարեմ «Թանէր, առողջութիւնդ ի՞նչ պէտք է, մարգանք կ'ընե՞ս» կը հարցնէր ու երբ դրական պատասխան ստանար, սրտանց կը շնորհաւորէր. «աֆէրին Թանէր» ըսելով: Ապա կը հարցնէր աղջկանս՝ Հէլինի որպիսութիւնը:

Հայոց ցեղասպանութեան խնդրին թափանցելու մէջ կարեւոր դեր ունեցած է: Իմ աշխատած ինստիտուտին պարգեցի հայոց ցեղասպանութիւնը ուսումնասիրելու մասին նպատակա: Ինստիտուտի վարիչները մերժեցին առաջարկա պատճառաբանելով թէ իրենք այս մասին թոյլն իսկ տեղեկութիւն չունին: Սակայն ելքի միջոց մըն ալ առաջարկեցին: Եթէ նիւթի մասնագէտները հրաւիրելով աշխատանոց մը կազմակերպեմ, անոր արդիւնքին համաձայն իրենց որոշումն ալ պիտի կարենայ փոխուիլ:

Իսկոյն դիմեցի Համպուրկի համալսարանի դասախօս Փրոֆ. Փէթրա Քապերթի: Ինք խորհուրդ տուաւ Տատրեանի հետ կապ հաստատել: Աւելին՝ Տատրեանին երկու անգլերէն յօդուածները ղրկեց: Այդ տարիներուն իմ անգլերէն իմացութիւնս բաւականին տկար էր, թէ Տատրեանի հասցէն չունէի, եւ թէ այդ յօդուածները հասնալու ի վիճակի չէի:

Լոնտոնաբնակ մէկ ընկերա յօդուածները ինձի համար թրքերէնի թարգմանեց: Ապա գտայ նաեւ իր հասցէն: Տատրեան յօդուածներուն մէջ թրքերէն աղբիւրներէ յաճախ մէջբերումներ ըրած էր: Խորհեցայ որ այս մարդը անպայման թրքերէն գիտէ: Ուստի որոշեցի իրեն թրքերէնով դիմել: Խոստովանիմ, որ այդ պահուն շատ ալ յոյս չունէի թէ դրական պատասխան մը կը

Շար.ը էջ 18

Վահան ճանաչեցան՝ 80-ամեակ

Վահան ճանաչեցան մտաւորականը յայտնի է որպէս գաղութիս հայ մամուլի նուիրեալ, որ եղաւ «Նոր Կեանք» շաբաթաթերթի հիմնադիրը 1978-ին, իսկ 1991-ին՝ «Նոր Հայաստան»ի, որը յետագային դարձաւ օրաթերթ եւ ամենատարածուած մամուլի օրկանը՝ քանահինգ տարիներու ընթացքին: «Նոր Հայաստան» սիրուած էր թէ՛ արեւմտահայ եւ թէ՛ արեւելահայ ընթերցողին կողմէ իր նիւթերու բազմազանութեան շնորհիւ, նաեւ աչքի կ'իջնար համեմատաբար քիչ սխալներով:

Սփիւռքահայ կեանքի ցաւալի իրողութիւններէն մէկը հայ մամուլի նահանջն է, ինչի վառ օրինակ է լոսանճեյեան երկու թերթերու՝ նախ «Նոր Կեանք»ի, ապա «Նոր Հայաստան»ի փակուիլը: Արդեօք հնարաւոր է վերականգնել այդ մեծ կորուստը, գէթ «Նոր Հայաստան»ի վերադարձը՝ Վահան ճանաչեցանով որպէս իմբազիր: Ըստ ամենայնի պատասխանը բացասական է, սակայն մենք գաղափարապաշտական (իտէալիստական) հաւատով այդ վերաբացումը անհնարին չենք սեպեր: Մինչ այդ մաղթենք Վահան ճանաչեցանին քաջառողջութիւն եւ երկար կեանք՝ նաեւ բարի վերադարձ սիրուած գործին...:

Վաղարշակ Վարդանեան

«Նոր վերնատուն» խմբակ

Այս բարեբաստիկ առիթով «Նոր վերնատուն»ը \$100 կը նուիրէ «Մասիս»ի բարգաւաճման ֆոնտին:

PM Pashinyan: The Goal of our Foreign Policy is to Ensure the Sovereignty and Security of the Republic of Armenia

YEREVAN — Prime Minister Nikol Pashinyan claimed on Tuesday that Armenia’s foreign policy has undergone significant changes during his more than yearlong rule.

“I repeatedly stated during and after the 2018 revolution that there will be no U-turns in Armenia’s foreign policy and there have indeed been no U-turns ... But this doesn’t mean that nothing has changed in Armenia’s foreign policy. In fact, a

lot has changed in Armenia’s foreign policy,” Pashinyan told Armenian ambassadors abroad and other senior diplomats holding an annual meeting in Yerevan.

“The most significant of those changes is that our traditional policy of balancing has been replaced with a policy of having our own clear position and consistently defending that posi-

Continued on page 4

Armenian PM Pashinyan to Attend UN General Assembly Session

YEREVAN -- Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan will participate in the upcoming session of the UN General Assembly in New York, Foreign Minister Zohrab Mnatsakanyan told reporters today.

He said the date and the agenda of the visit will be announced in advance. The 74th session of the UN General Assembly will open on September 17, 2019.

Asked whether Pashinyan may have meetings with US President Donald Trump and Secretary of State Michael Pompeo during his visit to New York, Mnatsakanyan said the Armenian-American relations were at a high level, regardless of direct contacts between the leaders of the two countries.

“We still have not had meetings with Trump and Pompeo, but our dialogue with the United States has not diminished; it has become even more active if you look at the high level. We must take into account that the United States has a unique political system with its own structure. The meeting with Trump and Pompeo remains on the agenda, and will take place when the opportunity comes,” he said.

The Minister denied media reports that the meeting was postponed due to the unwillingness of the US leadership to meet with Pashinyan and representatives of his government/ He stressed that the Armenian Foreign Ministry is doing everything possible to make the meeting take place in the near future.

PM Pashinyan will visit Los Angeles on September 22, where he plans to meet with the Armenian community during a public gathering at Grand Park in Downtown LA.

Voluntary National Review of Republic of Artsakh Disseminated at the UN as Official Document

NEW YORK — The Voluntary National Review of the Republic of Artsakh (Nagorno-Karabakh Republic) on the implementation of the Sustainable Development Goals (SDG) set out in the 2030 UN Agenda for Sustainable Development was disseminated in the United Nations Organization (UN) as an official document.

The report is a comprehensive document on the policies pursued by the Artsakh authorities to build a democratic state and ensure economic, social and cultural development based on the right of the people of Artsakh to self-determination, the NKR Foreign Ministry said in a statement.

The report provides information on progress made in achieving specific goals in the areas of sustainable development in spite of serious security

challenges by Azerbaijan and threats to the physical existence of the Artsakh population.

The national review was prepared on the initiative of the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Artsakh and approved by the Artsakh National Council for Sustainable Development. The text of the document published on the official UN website is available at <https://undocs.org/en/A/74/282>.

Official Baku has sent a note of protest to the UN Secretary General regarding the dissemination of the document on Nagorno Karabakh.

The Azerbaijani Foreign Ministry spokeswoman Leyla Abdullayeva stated that Yerevan has “abused its right of membership and circulated papers on the illegal secessionist regime.”

Paylan and Günay Suspend South American Tour

Members of the Turkish National Assembly, Garo Paylan and Ebru Günay, representing the opposition People’s Democratic Party (HDP) have abruptly suspended their South America tour due events that are currently transpiring in Turkey.

On Monday, August 19, Turkish authorities expelled Mayors of the three main cities in the predominantly Kurdish southeast, provoking protests and political condemnation. Their expulsion comes as Turkish forces are poised to launch a military operation against Syrian Kurdish militants.

The pro-Kurdish HDP Mayors in Van, Mardin, and Diyarbakir, were replaced by state-appointed executors. Protests erupted in all three cities as news spread about their expulsion. Security forces using tear gas and water cannons quickly quelled the un-

rest. Anger over their dismissals also led to demonstrations in other towns and cities.

In the past three years, 88 HDP Mayors have been removed from office and dozens of members of parliament jailed, including the HDP’s former leader, Selahattin Demirtas.

In a statement announcing the abrupt cancellation of the tour, the Armenian Center in Argentina, stated it is very striking that this new authoritarian outrage of Erdogan coincides with the South America tour in which deputies Paylan and Günay were precisely denouncing the dark period of increased oppression of minorities within Turkey.

As a result, the planned visits to Chile and Brazil have been cancelled, and the legislators will be heading back to Turkey.

Press Freedom Groups Object to Armenian Government Bill

YEREVAN — Armenian media freedom groups expressed concern on Thursday about a government bill that would make it a crime to publicly call for or justify violence in the country.

Under the bill involving amendments to the Armenian Criminal Code drafted by the Justice Ministry, such statements would be punishable by fines and up to three years in prison. The ministry called for a public debate on the proposed amendments when it publicized them last week.

In their written objections submitted to the ministry, civic groups dealing with mass media said the bill is too vague and could place unjustified restrictions on the freedom of expression.

Shushan Doydoyan, who leads one of those organizations, the Center for Freedom of Information, said the Justice Ministry should have specifically defined and criminalized instead “hate speech” targeting ethnic, religious and sexual minorities and other categories of the population.

“Criminal liability is a very exceptional restriction of the right to freely express oneself and it must there-

fore be applied only in exceptional circumstances,” Doydoyan told RFE/RL’s Armenian service. “In our view, the exceptional circumstances are only hate speech against which the state can take action. But that intervention must have clearly defined grounds.”

Yeghishe Kirakosyan, a senior legal aide to Prime Minister Nikol Pashinyan, insisted earlier that the bill is aimed at doing just that. “This bill is aimed at preventing hate speech and any propaganda of violence,” he said.

The bill appears to stem from angry remarks made by Pashinyan at a June 6 cabinet meeting in Yerevan. The prime minister ordered law-enforcement authorities to clamp down on groups which he said are advocating political violence as part of a “hybrid war” waged against his government.

Ryanair Confirms Plans to Enter Armenian Aviation Market

YEREVAN — A senior executive of Ryanair on Wednesday reportedly confirmed the Irish budget airline’s plans to launch regular flights between Europe and Armenia.

Ryanair’s chief commercial officer, David O’Brien, and director of route development, Kate Sherry, discussed the matter with Prime Minister Nikol Pashinyan during a visit to Yerevan.

An Armenian government statement cited O’Brien as telling Pashinyan that Ryanair “intends to enter the Armenian aviation market soon” and is now negotiating with Armenia’s civil aviation authority and main airport operator for that purpose. He presented concrete flights planned by the airline and its “tariff policy” for them, said the statement.

Pashinyan welcomed those plans, saying that Ryanair flights to and from Armenia would benefit the country’s tourism industry. He expressed hope that the two sides will work out a “concrete variant of mutually beneficial cooperation.”

O’Brien and Sherry held a separate dinner meeting on Tuesday with Deputy Prime Minister Tigran Avinyan and Tatevik Revazyan, the head of the Armenian government’s Civil Aviation Committee. Revazyan negotiated with Ryanair representatives in Dublin early this year before announcing in March that the Irish carrier is planning to fly to Armenia.

Revaziyn, who was also present at Pashinyan’s meeting the visiting Ryanair executives, announced in July that Ryanair as well as another Western low-cost airline, Wizz Air, are ready to launch flight services next year if they are granted financial concessions.

She said the Civil Aviation Com-

mittee is already drafting a bill that would exempt them from a fixed \$21 tax levied from every air ticket sold in the country. The government agency also hopes to convince an Argentine company managing Yerevan’s Zvartnots airport to offer them discounts for airport ground services, she added.

The cost of air travel to and from Armenia has already decreased since the liberalization in 2013 of the domestic civil aviation sector. This has contributed to a steady growth of the country’s international air traffic. The total number of passengers processed by the international airports in Yerevan and Gyumri rose by around 10 percent in the first half of this year.

Ryanair is an Irish low-cost airline founded in 1984, headquartered in Swords, Dublin, Ireland, with its primary operational bases at Dublin and London Stansted airports. In 2016, Ryanair was the largest European budget airline by scheduled passengers flown, and carried more international passengers than any other airline.

Ryanair operates more than 400 Boeing 737-800 aircraft, with a single 737-700 used primarily as a charter aircraft, but also as a backup and for pilot training. Ryanair’s route network serves 38 countries in Europe, North Africa (Morocco), and the Middle East (Israel, Lebanon and Jordan).

Khachaturyan Sisters – Killers or Victims of Their Abusive Father

In July 2018, three sisters killed, confessed and were charged with the murder of their abusive father. A year later, supporters see a more likely road to their release.

MOSCOW — Newly published documents have caused a revitalized outpouring of support for Krestina, Angelina, and Maria Khachaturyan who, after suffering years of abuse by their father, killed him in their Moscow apartment.

A recently concluded investigation by Russian state officials established at least seven separate instances of abuse against the sisters dating back to 2014, which supports their claims of physical, psychological, and sexual abuse by their father.

The Russian criminal code allows arguments of self-defense in situations of immediate aggression, but also during times of “continuous crime.” The sisters’ lawyers argue their clients were victims of “continuous crime” and therefore acted in self-defense.

The investigation not only renews debate in Russia regarding the sisters’ fate, but also about the recent decriminalization of domestic abuse.

Before 2017, domestic violence against children was punishable by two years in prison, provided no bones were broken. However, in January of 2017, Russian President Vladimir Putin reduced the punishment to 15 days in police custody or a 30,000 ruble fine (approximately \$450).

The Khachaturyan sisters were released from police custody for the remainder of the trial but live with considerable restrictions, among which is the inability to communicate with journalists, or each other.

If they are convicted, Krestina and Angelina could serve 20 years in prison, and Maria, who was a minor at the time of the crime, could receive a maximum sentence of 10 years.

Experts say around 80% of women sentenced for murder in Russian prisons were convicted of murdering an abuser.

Former Armenian Tax Chief Arrested In Corruption Probe

YEREVAN -- Gagik Khachatrian, a controversial former finance minister, was arrested on Tuesday as part of a corruption investigation conducted by Armenia’s National Security Service (NSS).

Another law-enforcement agency charged Khachatrian, who had also run the national tax and customs services under former President Serzh Sarkisian, with wasting large amounts of public funds while in office.

The Special Investigative Service (SIS) gave very few details of the case, which is understood to be separate from the NSS investigation. A spokeswoman said that SIS investigators have already recovered 800 million drams (\$1.7 million) in “damage inflicted on the state” by Khachatrian.

The SIS indictment was announced hours after NSS officers raided Khachatrian’s and his relatives’ expensive properties in and outside Yerevan. The NSS director, Artur Vanetsian, personally reported the searches.

“Searches are being conducted at Gagik Khachatrian’s apartment, mansion and other properties as well as the properties of individuals connected to Gagik Khachatrian,” Vanetsian told re-

porters. “The searches are still going on and after they are finished Mr. Khachatrian will be taken to the National Security Service for questioning.”

Vanetsian said Khachatrian is suspected of abusing his powers and misusing “tens of millions of dollars” worth of taxpayers’ money. He did not elaborate.

The NSS announced the once powerful official’s arrest in a statement issued later in the day. It did not formally charge him yet.

Also arrested was Khachatrian’s nephew Karen, who used to run an internal security division of the State Revenue Committee (SRC) comprising Armenia’s tax and customs services.

Anticipatory Situation

By Harut Der-Tavitian

In the history of nations, one year is an instant. But for the generations living through that year, it may seem even longer than a year, especially when it immediately follows a revolution in the country. Infected by the revolutionary obsession, people become impatient and expect immediate results. We noticed such an exuberant feeling when we visited Armenia in July of last year. However, when we visited Armenia again in July of this year, that exuberant feeling was replaced by an anticipatory and watchful feeling. That is quite natural to expect. However, the problem lies in the duration of this “wait and see” anticipatory situation. How long it can last and where it may take us will depend on the performance of the people who carried out the revolution, on their ability to convey and communicate it to a wide range of people and to convince them.

While the revolutionaries are engaged in their work, those negatively affected by the revolution will do their utmost to hinder and disrupt their activities. This fact was clearly visible

during our stay. It is worth mentioning some of the major points of their criticisms. Representatives of the old regime were criticizing the youth and inexperience of the new regime, the alleged role of foreign powers in bringing them to power and hence their dependence on them, their lack of national orientation, etc.

So, the onus of proof falls on the new ones. That is not an easy task, when they have declared that their activities will all be conducted within the framework of the judicial system, which unfortunately is a very slow process. The general population has witnessed throughout the past 20 years, how Robert Kocharian and Serzh Sargsyan, with their accessories and close friends, illegally amassed tremendous wealth, robbing the country. This privileged class gained the hatred of the masses. Therefore, the masses expect that hatred must be ruthlessly reciprocated and that which the privileged class has taken from the people must be taken away from them and returned to the people. Immediate and dreadful judgment must be brought on them, similar to the fate suffered by Ceausescu of Romania and Saddam

Hussein of Iraq. But this solution, however acceptable to the masses, can have unpleasant and dangerous consequences. When establishing the rule of law within the country is of paramount importance, every effort must be made to stay within the legal framework. Unfortunately, knowing this well, Kocharian and friends are doing their utmost to exploit the labyrinth of the judicial system.

In our humble opinion, the prolongation of this anticipatory situation will not be beneficial to the party that carried out the revolution. In the worst case, it can prepare the ground for the emergence of an opportunist dictator with dire consequences. Thus, for the revolution to achieve its goal, the present authorities will have to pursue radical solutions, accelerate the pace of change, and adopt drastic measures. When it has become evident that the former authorities are doing their best to obstruct the pace of rapid change, the current authorities must find the means to immediately neutralize those efforts and consolidate the rule of law. The National Assembly should bear this responsibility, and at this juncture, the most convenient way of finding solutions will be to utilize the services of individual experts and bypass the cumbersome process of working through committees.

The current global developments make it clear that individual initiatives are faster and more productive than the group workflow. Therefore, in order to achieve rapid results and to generate significant profits, authorities should prioritize the development of individual talent rather than organizations whose workloads are heavy. They also need to adopt transparent activities to win the trust of citizens and to ensure their mass participation in the advancement of the country and the strengthening of the state. In time, state institutions will be formed that will take on that responsibility.

The communication between the authorities and the general population is very important. The government can take very good steps, but unless they can be convincingly explained to the people, those steps cannot be effective. This is all the more challenging given that most of the media is in the hands of the former authorities and they are making every effort to discredit the new authorities. At the present moment, the burden of this responsibility falls on the shoulders of Prime Minister Pashinyan. It is not enough to make 100 points and similar statements. The people need to be closely informed of the issues and their participation should be sought for the solutions.

The first president, Levon Ter-Petrosyan, in his article titled “The Moment of Seriousness: War or Peace” raised many bold questions, but failed to ensure the people’s participation in the discussion. Consequently, his initiative failed. Had he succeeded in creating constructive discussion, both his and Armenia’s fate would have been positively different. One must learn from this example and move on. There is the need of bold steps.

To summarize our reflections, we can state without a doubt that the Velvet Revolution brought a new and vibrant spirit to Armenia and the Armenians worldwide. So that this spirit and zeal will not dissipate, the revolution must find quick resolutions for the issues that are constraining our development, always staying within the bounds of the law. Of course, mistakes will be made, but when the sincere tendency of the authorities to build a just and democratic state is clearly demonstrated, the people will be apprehensive. This anticipatory state of affairs following the revolution should not be prolonged, lest it give rise to a new revolution, which certainly will not be velvety.

Renowned Historian Hilmar Kaiser to Present AMAA Sponsored Lecture on the Humanitarian Resistance to the Genocide

BY FLORENCE AVAKIAN

PARAMUS, NJ — Dr. Hilmar Kaiser, the eminent German historian, will present a fascinating lecture on his extensive research into the Humanitarian Resistance to the Armenian Genocide.

The special event sponsored by the Armenian Missionary Association of America (AMAA), will take place at the Armenian Presbyterian Church, located at 140 Forest Avenue, Paramus, NJ, on September 6, starting at 7:30 P.M. A reception will follow the lecture.

Archive Digger

Hilmar Kaiser was one of the first German historians to delve intimately into the historical facts of the Armenian Genocide. He also was one of the few who did critical research in the Ottoman archives between 1991 and 1995.

In 1996, for political reasons, he was banned from the archives by the Turkish government for ten years. His important research into this material had uncovered crucial details on key

points of the Genocide.

This most likely led to him receiving a lifetime ban by the Turkish authorities. It also resulted in international scholars, politicians and Armenians around the globe demanding his readmission to the archives.

The ban against Dr. Kaiser was eventually lifted, and the archives have officially been reopened. However, some collections of the Turkish Prime Minister’s Ottoman archives still remain closed.

Hilmar Kaiser has referred to himself as an “archive digger.”

A noted scholar at Yerevan State University for Armenian Studies, he completed his Ph.D. at the European University Institute in Florence, Italy, with his focus on Ottoman Social and Economic History, and Ottoman-German relations.

Regarded as a scholar on the Armenian Genocide, he has conducted research in more than 60 archives which include the Turkish-Ottoman Archives in Istanbul.

Closeness To Armenians

Born in Germany, his family who was Protestant, owned a bakery where an elderly woman who had before worked in hospitals in the Middle East, “was a part of the wider household. In other words, Lepsius and Armenians were known to me way before my 10th birthday,” he said in a short interview.

Living across from a multi-apartment house where most of the apartments were occupied with migrants from Greece and Turkey, he grew up with Middle Eastern food, and often

wandered “...into the kitchens of the friendly neighbors. It also meant that my familiarity with Muslims and to some extent Turkish, became a given,” he recalled.

“Since 1982, I visit Turkey and my neighbors there in their hometowns. I saw Van and other formerly Armenian places, including villages with pillaged graveyards, destroyed or converted churches, Armenian irrigation systems, and the like. By that time, I had studied history, and slowly changed to Turkish history.”

September 6 Focus

During his lecture on September 6 at the Armenian Presbyterian Church in Paramus, NJ, Dr. Kaiser will highlight aspects of the relief work and its importance that go beyond the work in Aleppo, Syria. “Once again, I will emphasize its Armenian character which has been lost in discussions of missionary work and the Near East Relief.” In addition, his talk will deal with the Ottoman context.

“In a certain sense, it is setting

Continued on page 4

Haigazian Board of Trustees & Alumni Association Annual Banquet Dinner Dance

LOS ANGELES -- The Haigazian University Alumni Association and Board of Trustees, with special guest University President, Rev. Dr. Paul A. Haidostian, will recognize four members of the University's Board of Trustees, who are retiring after lifelong years of devotion and dedication to the University:

Dr. Hrair Steven Aharonian, Louis Kurkjian, Herair Mouradian, & Dr. Vahe Nalbandian.

Being aware of the importance of such an institution of higher learning in the Middle East, these four gentlemen have generously given their time, talents, and resources over countless years. Haigazian has valiantly endured through wars, regional conflicts, and unimaginable setbacks, to remain the respected hallmark of education it is today.

Haigazian University was founded under the auspice of the Armenian

Missionary Association of America (AMAA) in 1955 and is the only Armenian institution of higher learning outside of Armenia. It has been a beacon of education for Armenians in the Armenian diaspora—lately becoming an oasis for displaced Syrian-Armenian students—further straining the financial resources of the school. Alumni Event Co-Chairs, Katia Kermoyan and Raffi Kendirjian announce all proceeds from this event will go to the Haigazian University Scholarship fund.

This fund-raising event will be at the lovely La Cañada Flintridge Country Club 5500 Godbey Drive in La Cañada, 91011 on Sunday, November 3, 2019. Cocktails at 5p.m. and dinner at 6p.m. Tickets are \$150. Sponsorships are encouraged.

For additional information on this Alumni event, please call Katia Kermoyan at (818) 281-0352 or email @ hualumniusa@gmail.com

Society for Armenian Studies Establishes the Nina G. Garsoïan Graduate Research Grant

FRESNO — The Society for Armenian Studies is pleased to announce the establishment of “The Nina G. Garsoïan Graduate Research Grant for Ancient and Early Mediaeval Armenian History.” The grant of \$500.00 will be awarded on an annual basis to a graduate student in the field of Ancient and Medieval Armenian History. The grant is funded by Dr. Levon Avdoyan, who recently retired as the Area Specialist for Armenia and Georgia at the African and Middle Eastern Division of the Library of Congress. Dr. Avdoyan received his Ph.D. from Columbia University in New York in ancient and Armenian history under the supervision of Prof. Garsoïan.

Dr. Avdoyan commented on the importance of the grant saying: “Nina Garsoïan’s passion for the Ancient and Early Mediaeval periods of Armenian history and culture led not only to many brilliant publications but also to the preparation of an entire generation of young Armenists. With her retirement from the Chair at Columbia, the study of the Armenian pre-Christian past went into eclipse in the United States, yielding to more modern studies. I intend, with this modest grant, to support the research activities of those young scholars who have rediscovered or are in the process of rediscovering the allure and intrigue of that past to restore the balance that Garsoïan’s generation worked hard to establish.”

The Grant will constitute part of the Society for Armenian Studies (SAS) Graduate Research and Conference Grant for M.A. and Ph.D. students awarded on semi-annual basis.

“The Society for Armenian Studies highly appreciates Dr. Avdoyan’s

initiative of establishing the Nina G. Garsoïan Graduate Research Grant. I hope other scholars and individuals will follow in Dr. Avdoyan’s footsteps and establish named grants to support graduate and post-graduate members of the Society. Students who pursue graduate studies in the field of Armenian Studies usually have limited access to grants. One of the major objectives of the Society for the coming years is to increase the size of grants so it can help a larger pool of applicants,” stated SAS President Prof. Bedross Der Matossian

Nina G. Garsoïan is a world renowned Byzantinist and Armenologist and author of multiple groundbreaking books and articles. She was the dean of the Princeton University Graduate School and the first holder of the Gevork M. Avedissian Chair in Armenian History and Civilization at Columbia University. She retired in 1993 and is currently Professor Emerita of Armenian History and Civilization.

AGBU Western District to Celebrate 150th Anniversary of Komitas with Gurdjieff Ensemble Concert

PASADENA—On Saturday, September 29, 2019, the AGBU Western District will host a special concert event featuring the Gurdjieff Ensemble dedicated to the 150th anniversary of Komitas. The Gurdjieff Ensemble’s US Debut Tour with AGBU Performing Arts will commence in Chicago followed by a show in New York. The final show will be held in Los Angeles at the AGBU Vatche and Tamar Manoukian Performing Arts Center (PAC) in Pasadena, CA.

The internationally acclaimed Gurdjieff Ensemble was founded by Levon Eskenian to play ethnographically authentic arrangements of the G.I. Gurdjieff/Thomas de Hartmann piano music. The Ensemble consists of Armenia’s leading musicians playing traditional instruments. Their debut album on the famous ECM records, “Music of Georges.I. Gurdjieff”, was widely acclaimed, and won prestigious awards including the Edison Award in the Netherlands. The Ensemble has been touring the world with sold out concerts at major festivals and concert halls in Europe, Australia, the Middle East, Russia and South America. The Ensemble has performed in such prestigious festivals and venues as the

Elbphilharmonie in Hamburg, the Boulez Hall in Berlin, the Bozar Center in Brussels, the Holland Festival, the Morgenland Festival in Germany, the Albert Hall in Canberra, the Imago Dei Festival in Austria, the Gulbenkian Hall in Lisbon and many others.

“We are thrilled to be hosting such a unique concert in honor of Komitas’ 150th anniversary. The Gurdjieff Ensemble has a very authentic sound and brings traditional Armenian music to a whole new level, which we are excited to share with our community,” expressed AGBU Western District Chair, Talin Yacoubian.

The concert, which is expected to sell out, is the second show the AGBU Western District has organized in 2019. The first sold-out concert was hosted back in January in honor of Arno Babajanyan, which was a huge success. The AGBU Western District has entered a new era with its new state-of-the-art Performing Arts Center making it possible to host and produce beautiful concerts and theatrical performances for the community at large.

For concert tickets and more information visit www.showclix.com/event/agbuge or call the AGBU Western District office at 626-794-7942.

PM Pashinyan

Continued from page 1

tion,” he said in a speech. “Of course this does not mean that our government has renounced balancing and flexibility. That is impossible and not prudent.”

“But balancing without having a clear position that corresponds to our country’s national interests means putting Armenia in a position of a sliver that has fallen into a deluge,” he added.

“The goal of our foreign policy, therefore, is to ensure the sovereignty and security of the Republic of Armenia, to consistently raise the level of sovereignty and security, and to create a more favorable external environment for the security and prosperity of our country and its citizens.” Pashinyan said.

Pashinyan did not specify that “position” or concrete forms which his foreign policy changes have taken.

Pashinyan strongly criticized some of Yerevan’s foreign policy

choices when he was in opposition to the former Armenian government. In particular, he denounced its decision to join the Eurasian Economic Union (EEU) and accused Russia of undermining Armenia’s national security.

However, Pashinyan ruled out Armenia’s withdrawal from the EEU and another Russian-led bloc, the Collective Security Treaty Organization (CSTO), as he swept to power during the “Velvet Revolution” of April-May 2018. Meeting with Russian President Vladimir Putin in June 2018, he said that Russian-Armenian relations will become even “more special” during his rule.

Speaking at Tuesday’s meeting, Foreign Minister Zohrab Mnatsakanian stressed that the Armenian revolution was “free from geopolitical orientations.” “Armenia did not take foreign policy steps changing the balance of global forces and it set about basing its relations with all [foreign] actors on the principle of sovereignty,” he said.

Renowned Historian Hilmar Kaiser

Continued from page 3

the record straight, and re-appropriating a piece of Armenian history during the Genocide that has been lost,” he revealed.

Dr. Kaiser pointed out that the AMAA “is the most suitable host for the September 6 talk, as it stands in the tradition of the 1915-1918 humanitarian resistance, and carries on the work in our days which is most needed.”

Շիրազի, Յերուսու, Սոս Սարգսեանի, Շերենցի Ծառերը՝ Կողք Կողքի. Վարպետ Վահանի Ժայռեղէն Այգին

ԱՐՄԵՆ ՅԱՎՈՐԵԱՆ (Աղբիւր՝ Սպուտնիկ-Արմենիա)

Շատ վայրեր գիտէք Երեւանում, որտեղ կողք-կողքի աճեն Յովհաննէս Շիրազի ու Սոս Սարգսեանի, Ազատ Շերենցի ու Մհեր Մկրտչեանի տնկած խաղողի վազերը՝ Վիկտոր Համբարձումեանի, Պարիս Հերոնու եւ Առնօ Բաբաջանեանի, Համօ Սահեանի, Նորայր Մուշեղեանի եւ Արկաղի Տէր-Թադէոսեանի՝ Կոմանդոսի, տնկած ծիրանենիների հարեւանութեամբ: Դա վարպետ Վահանի «Ժայռեղէն այգում» է:

Վարպետ Վահանը

Կնքէր վարպետ Վահանի «Ժայռեղէն այգի», դեռեւս Շուստովի Ժամանակներից շինարարական աղբէր կուտակուած՝ ջրանցքի պոնտից մինչեւ 12 մետրանոց ժայռի գազաթին հաւասար: Վարպետ Վահանը մէկ տարի շարունակ տարածքն ազատում է տասնամեակներով կուտակուած թափօնից ու անցնում գործի...

«Ես աշխատասիրութեան նման օրինակ ոչ միայն այլեւս չեմ տեսել, այլեւ չեմ պատկերացնում», - ասում է Սամուէլը, որ հիմա հօր թողած հրաշք այգու խնամատարն է ու պահպանը, զբօսավարը, պատմամշակութային համալիրի աւագ գիտաշխատողն ու մեկնիչը:

Քանդակները «Սասնայ ծռեր» էպոսի մոտիվներով են գերազանցապէս ու ամեն մէկը միւսին շողկապուած՝ իմաստով, պատմութեամբ, խորհրդով...

Մտնենում ենք «Վարպետ Վահանի քարանձախ» ու Հացատան միջակայքում պատին իրարայաջող կանգնած Հացոց դիցերի քանդակաշարին: Արայից մինչեւ Վահագն: Ու մի քանդակ էլ՝ չեչաքարի վրայ արուած: «Սա ուղղակի արուեստի գործ է: Հացր քանդակեց, դրեց, եւ ասաց՝ եթէ մարդու մէջ հոգի կայ, նա կը նկատի, թէ քարի մէջ ինչ կայ», - բացատրում է Սամուէլն ու նկատում. «Այս չեչոտ քարից քանդակն օրը երեք անգամ դէմքի արտայայտութիւնը փոխում է: Առաւօտը մոռայլադէմ է, կէսօրին՝ երազկոտ հայեացքով, երեկոյեան էլ արդէն ժպտում է»:

Ջօրավարի արձանի ճակատագիրը...

Ջօրավար Անդրանիկի արձանը

Ժայռի բարձունքին զօրավար Անդրանիկի քանդակն է տեղադրել վարպետ Վահանը: Թէ ինչ հունարով է առանց յատուկ տեխնիկայի բարձրացրել ու տեղադրել՝ միայն ձեռքի ու մտքի ուժով, հրաշք է: Բայց Խորհրդային Հայաստանի իշխանութիւնները արձանը հանել են տուել, նոյնիսկ «մարտավարական» նպատակով ներքեւում դրուած Լենինի քանդակը չի օգնել, որ դա չանեն: Տարեւ-նետել են Աշտարակի ձորը:

Տարիներ անց մի մարդ գտել է այն ու տարել իր առանձնատան

բակում տեղադրել: Էլի տարիներ անց, Սամուէլ Ղազումեանի որոնումները արդիւնք են տուել եւ վարպետի որդին գտել է իր շնորհեալ հօր կերտած զօրավար Անդրանիկի արձանը: Բայց ինդիւր կայ ու այն դեռ լուծուած չէ, եւ զօրավարի քանդակն էլ մի հայրենակցի բակում է դեռեւս, այլ ոչ իր ճիշտ տեղում՝ «Ժայռեղէն այգու» բարձրակէտում:

Խաղաղութեան պատուող քարը

Մեր պատմութեան ընթացքում ամենից շատ խաղաղութեան ենք ձգտել, որն ամենից քիչն ենք

Քանդակներ՝ վարպետ Վահանի «Ժայռեղէն այգում»

ունեցել: Ասենք, ոչ միայն մենք: Ու հայկական խորհրդապատկերներով զարդարուած, Արեգակնային խորհրդով «Խաղաղութեան քարը»՝ հայերէն, ռուսերէն, ֆրանսերէն բոլորակ գրութեամբ, պտտում է մեր մոլորակի պէս՝ իր առանցքի շուրջն ու ասես ամեն պտոյտով մի քիչ խաղաղութիւն ցօղում...

Վարպետ Վահանի «Ժայռեղէն այգին» շատ ու շատ պատուաւոր,

հանրայայտ այցելուներ է ունեցել, 25 հաստափոր կարծիքների գրքերն են հաստատում դա, իսկ Շիրազի, Սոս Սարգսեանի եւ մեր միւս յայտնիների դէպքում՝ վկայում են նաեւ խաղողի վազերն ու ծիրանենիները: Մեր արուեստի, մշակութի, գիտութեան ու գրականութեան երախտաւորների պայծառ ներկայացուցիչներն են 1970-90-ականներին եկել այցի՝ տեսնելու հրաշքը, որ կերտել է ժողովրդական վարպետը, դարձել նրա համախոհն ու հոգեհարազատացել:

Ու դու հաւատում ես, որ այստեղ վաղնջական ժամանակներում, հազարաւոր տարիներ առաջ տաճար է եղել, կամ պաշտամունքային վայր, որտեղ հրաշալի հինաւուրց կրակարան կայ ու ոչ միայն...

Լուսահոգի վարպետ Վահանի եւ իր «Ժայռեղէն այգու» մասին կարելի է հատորներով պատմել: Ինքնօրինակ ոգով ներծծուած այս այգում խաղաղում ես ու չես էլ ուզում վերադառնալ քիչ այն կողմում եռացող ու աղմկոտ թոհուբոհի մէջ: Եւ ակամայից զարմանում ես, որ մինչեւ օրս տարբեր ժամանակների գոնէ մայրաքաղաքային ղեկավարները չեն մօտեցել այս հարցին՝ լուծելու համար այն այնպէս, որ այգին պահպանի իր հմայքն ու ժպտայ ոչ միայն յախուռն կամ պատահաբար այստեղ յայտնուող այցելուներին, այլ շատ աւելի շատ հայրենակիցների եւ հիւրերի: Դա հրաշալի վերաբերմունք կը լինէր վարպետ Վահանի յիշատակին, նրա 100-ամեայ յոբելեանին ընդառաջ:

Վարպետ Վահանը՝

Վահան Ղազումեանը իջեւանից է: Արդէն հեռաւոր 1947-ին, 25-ամեայ գիւղատնտես-մեխանիկը գալիս է մայրաքաղաք ու հաստատուում Երեւանում: Քարի հետ աշխատելու բնատուր շնորհք ունենալով՝ ներգրաւուում է նոյն գինու կոմբինատի շինարարութեան մէջ, իսկ յետոյ էլ արդէն աշխատանքի է ընդունուում այստեղ: Գինու գործարանի տարածքի բարեկարգմանն է հետեւում: Այնպէս, որ երբ մի առիթով Երեւանի քաղաքապետ Գրիգոր Հասրաթեանը այցելում է գինու կոմբինատ, տպաւորուում է տարածքի խնամուած տեսքից, ծանօթանում վարպետ Վահանի հետ:

Նա էլ սիրուած քաղաքապետին առաջարկում է, որ գինու գործարանի անմիջական հարեւանութեամբ տարածքն էլ կարելի է տեսքի բերել: Ասուած է՝ արուած է: Բայց ինչպէս:

Վարպետի որդին, ազատամարտի վետերան Սամուէլ Ղազումեանը պատմում է, որ աշխատանքի մեկնարկը 1971-ին է եղել, աշնանը, «Արարատի» եւ Մինսկի «Դինամոյի» խաղի օրը: Տարածքում, որ տարիներ անց Շիրազը պետք է

Monrovia-ի Dignity գերեզմանատան մէջ պիտի տրամադրուի յատուկ Հայկական բաժին մը որուն անունը պիտի ըլլայ Արարատ:

Շատ լաւ պայմաններով եւ յարմար ամսական վճարումներով:

Նախքան Ձեր ծրագիրներուն ու առաւելութիւններուն համար Ձեզի կատաշարկով՝

- 1- Ձեր պայմաններուն եւ ծախսերու հարմար ծառայութիւններ
- 2- Ունինք նաեւ թաղման ու յուղարկարութեան ծառայութիւններ յարմար գիններով

Մանրամասնութեան համար դիմել՝

ISABEL CRISTINA KEMANIAN
Pre-Planning Advisor

200 E. Duarte Rd., Monrovia, CA 91016
(818) 284-8754
Email: isabel.kemania@sci-us.com

Երաժշտագետ Եւ Ազնուգական Գրիգոր Փիտէճեանի Յիշատակին Կարա Մուրզայի Անզուգական Մեկնաբանը (1935-2019)

ԴՈՏԿ. ԶԱԻԷՆ Ա. ՔՅՅՆ.
ԱՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆ

Երկու Պատանհիներ

Յաւ ի սիրտ «Պայքար»էն տեղեկացայ երաժշտագէտ ու մեծ արուեստաբան, Կարա Մուրզայի բացառիկ մեկնաբան Գրիգոր Փիտէճեանի մահուան մասին: Վերջերս երբ կը խօսէի իր հետ, կը գանգատէր մի քանի առողջական պատճառները թուելով, եւ սակայն մահուան գոյժը անակնկալ եղաւ ինձ համար:

Աւագանէն Յակոբ Փիտէճեան 12 տարեկան, ծնած Աղեքանդրիա, կը հանդիպէր Գահրիբէէն ամառանային ճամբարի արձակուրդով Աղեքանդրիա մեկնած 14-ամեայ Դանիէլ Արզումանեանին: Երկուքը կը մտերմանային երբ օր մը Յակոբ ինձ համար «Գթա Տէր» շարականը կ'երգէր, լսած ըլլալով տեղուցի ծերունի վարդան Քահանայ Գարակէօզեանէն: Ինձ համար անծանօթ շարական մըն էր: Տարիներ ետք երբ երկուքս Անթիլիասի Դպրեվանք կ'ուսանէինք, յիշեցուցի շարականին մասին: Վերջերս հեռաձայնին վրայ դարձեալ յիշեցուցի պատանեկան մեր հանդիպումն ու «Գթա Տէր» շարականի իմ առաջին ուսուցիչը ըլլալը: Ազնուական Գրիգոր Փիտէճեան յետագային միշտ յոգնականի կը խօսէր հետս իր թաքուն եւ արուեստագէտի բարի նկարագիրը ցոլացնելով:

Փիտէճեան Անթիլիաս ժամանեց ինձմէ երեք տարի ետք, ու հին նկարներէն յայտնի կը դառնայ որ որպէս ժառանգաւոր ներկայ եղած է մեծանուն Կաթողիկոս Տ.Տ. Գարեգին Ա Յովսէփեանց Հայրապետի 1952 թուի յուղարկուած թեան: Ասկէ Տարի մը առաջ ինձի ուղարկեց երկու հին նկարներ Անթիլիասի Ուխտի Օրուան թափօրներէն որուն ես որպէս սարկաւազ ու ինք ժառանգաւոր մաս կը կազմէինք: Իմ կարգին իրեն դրկեցի փոքրիկ նկար մը ուր Փիտէճեան 1954 Յուլիս 4-ին կը լուար նոյն օր ձեռնադրուած եւ օծուած Հայր Զաւէն Արզումանեանի միւսուսաբար ձեռքերը որպէս կրտսեր կնքահայր:

Յայտնի Երաժշտագետը

Կիլիկիոյ Անթիլիասի Կաթողիկոսութեան Դպրեվանքի պատմութեան մէջ Գրիգոր Փիտէճեան կը հանդիսանայ միակ շրջանաւարտը որպէս միջազգային որակով յայտնի Փրոֆ. երաժշտագէտ, մեկնաբան եւ խմբավար: Իր ստացած բարձրագոյն ուսումն ու զարգացումը զինք Հայաստան առաջնորդեցին ուր եւս երաժշտական մարզէն ներս յատուկ ուշադրութեան եւ բարձրագոյն պատիւներու արժանի դարձաւ, յատկապէս երբ արդէն ի լոյս ընծայած էր ինձի ուղարկած երկու բացառիկ հատորները՝ «Կարա Մուրզայի Կեանքն ու Գործը», եւ «Անձինք Նուիրեալք» շարականի մանրամասն մեկնաբանութիւնը՝ բնագրային եւ շարականագիտական հիմունքով: Երկուքն ի մի յայտնի երաժշտագէտ Գրիգոր Փիտէճեանին պարծանքը կը հիւսեն, ի միջի այլոց ուրիշ երաժշտագիտական երկերու եւ յօդուածներու հետ միասին, որոնցմէ յիշեալ երկուքին առանձինն կ'անդրադառնամ ստորեւ:

Առիթով մը կը խօսէինք

Դպրեվանքի երաժշտութեան մեր ուսուցիչին յայտնի համբաւաւոր երաժիշտ եւ երգահան Համբարձում Պէրպէրեանի մասին: «Համբարձում Պէրպէրեան մեր օրերու մեծագոյն երաժշտագէտներէն մին եղաւ» կ'ըսէր, բարձր գովասանքներով, երբ իրեն կը յիշեցնէի մեր ուսանողական տարիներուն Գարեգին Ա Մեծ Հայրապետին 1951 թուի առաջարկը Համբարձում Պէրպէրեանին, վարդանանց 1500-ամեակին առիթով համաժողով մը ստեղծագործելու: Պէրպէրեան, Գարեգին Յովսէփեանց Հայրապետին իղձը իսկոյն իրականացուց մեր ուսանողական օրերուն, վահան թէքէեան մեծ բանաստեղծի «Խորհուրդ վարդանանց» բանաստեղծութեան վրայ յօրինելով զմայլելի Գանթաթան որ համազգային պատիւ բերաւ մեր եկեղեցուց եւ ազգին, գայն անձամբ ղեկավարելով նուագախումբի եւ երգչախումբի լիակատար մասնակցութեամբ: 1951-ի առաջին ներկայացումին, որուն մաս կազմեցինք նաեւ ուսանողներս, Հայրապետը լսեց ու զմայլեցաւ գոհունակ սրտով: Համբարձում Պէրպէրեան վարդանանց Օրաթորիոն ղեկավարեց աշխարհով մէկ, Հայրենիքի, Միջին Արեւելքի եւ Ամերիկայի մէջ բազմաթիւ անգամներ:

Գրիգոր Փիտէճեան շատ ծանօթ էր Գանթաթանին երբ յայտնեցի որ ձայնագրութիւնը իր վերջնագոյն ձեւին մէջ ունէի եւ երբեմն ձեռքս առնելով կ'երգէի մայր եղանակը զոր իւրացուցած էի, եւ մինչեւ օրս կ'երգեմ ինձ համար: Գրիգորին կ'ըսէի թէ այնքան հարգատու էի չէի կրնար հետեւիլ ձայնագրութեան, եւ ինձի կ'ըսէր թէ պիտի ջանաս զատորոշել մայր եղանակը մնացեալ դաշնաւորումէն:

Երաժշտագետին Աւանդը

Հայ երգարուեստն ու շարականագիտութիւնը շատ բան կը պարտին Փրոֆ. Գրիգոր Փիտէճեանին: Իր թողած կարեւորագոյն երկու գործերէն մին Կարա Մուրզայի կեանքին ու երաժշտութեան եւ անոր «առաջին հայկական Պատարագին» նուիրուած արժէքաւոր հատորն է: Իսկապէս անզուգական գործ մը ուր վերջին ու ամբողջական խօսքը կ'ըսուի 19-րդ դարու այդ վաստակաւոր հայ երաժիշտի մասին: Ուրիշներ շատ գրած են Կարա Մուրզայի մասին, սակայն թերի եւ ոչ-մասնագիտական:

Փիտէճեանի սոյն հատորին մէջ Կարա Մուրզայի կեանքի մասին ազօտ եւ կնճռոտ մնացած

Օգոստոս 20, 2014
Փրոֆեսոր Գրիգոր Փիտէճեան
Կոմիտասի Անուան Կոնսերվատորիայի
Նիւ Եորք
Սիրելի Փրոֆ. Փիտէճեան
Սիրելիդ անունն ու վաստակը որպէս սրտակից դպրոցակից աւելի քան 60 տարիներէ ի վեր, գերազանց փայլեցաւ երբ ստացայ ամիսներ առաջ Քրիստափոր Կարա Մուրզայի մեծադիր եւ ամբողջական հատորը այնքան բժախնդրութեամբ եւ մատենագիտական հմտութեամբ գրուած, թէ՛ պատմական տեղեկութիւններով եւ թէ՛ մանաւանդ Կարա Մուրզայի երաժշտական մեծ վաստակով՝ գլխաւորութեամբ առաջին բազմաձայն Ս. Պատարագի յօրինմամբ: Լսեցի Պատարագը եւ հիացայ որպէս հնագոյնը բազմաձայն յօրինումներուն մէջ:
Գիրքը, անտարակոյս առաջին եւ վերջին խօսքը եղաւ Կարա Մուրզայի վաստակի մասին: Վերջերս կարդացի մեծ հետաքրքրութեամբ իր կեանքի ելեւէջներով հասուն եւ փխրուն տուեալներով հարուստ գործը, բոլորիս անծանօթ, յատկապէս գիրքի տիպի տեղադրած այնքան բժախնդիր եւ վաւերականութիւն տուող համերգներու լրիւ յայտարարութիւններն ու մեկնաբանութիւնները՝ տեղով, թուականով եւ համայնքներու յատուկ տուեալներով:
Ուշացայ գրելու, Սիրելի Գրիգոր, բայց այսօր երբ շատ բան սորվեցայ Կարա Մուրզայի մասին, որուն անունը միայն իր ժամանակակիցներուն՝ Սիւնիի, Եկմալեանի եւ Կոմիտաս վարդապետի շարքին լսելի էր առանց նոյնիսկ գիտնալու իր նորահնար բազմաձայն Պատարագի յօրինումի մասին որպէս ռահվիրայ եւ ոչ ընդօրինակող, մեզի կը մնայ երախտագէտ ըլլալ քեզի կատարած մնայուն եւ անդու աշխատանքներու եւ մեծապէս արդիւնալից աշխատանքիդ համար:
Իմ եղբայրական շնորհակալութիւնները մակագրած օրինակիդ համար: Որոշած եմ, անշուշտ ոչ-մասնագիտական ուղիով, գրախօսական մը գրել որպէս տրիտուր կատարած մնայուն աշխատանքիդ համար: Սեպտեմբերի կիսուն Դայաստան կը մեկնիմ տաս օրուան համար եւ անունդ բարձր բռնած պիտի փնտռեմ երաժշտակիցներդ մէկը կամ միւրը:
Կը յուսամ առողջութիւնդ գտած ես եւ Տիրոջ կամքով կը շարունակես աշխատանքդ որուն համար աղօթակից ենք քեզի եւ սիրելի ընտանիքիդ անդամներուն հետ: Առ այժմ ցտեսութիւն:
Ձերմագին սիրով
Զաւէն Ա. Քհնյ. Արզումանեան

Կաթողիկոսին «Անձինք Նուիրեալք սիրոյն Քրիստոսի» հոյակապ շարականն է, այլեւնական տառակիրգրներով՝ 36 տուն, Ա-էն Ք: Շարականին երաժշտագէտը, ըստ Փիտէճեանի, եղած է նոյն ինքն Կոմիտաս Աղցեցի Կաթողիկոսը, որ հեղինակն է թէ՛ 36 տուններու հոյակապ բանաստեղծութեան եւ թէ՛ նոյնքան սրտառուչ ԴԿ դարձուածք եղանակին: Յիշելու ենք որ այդ պատճառով մեր անմիջական անցեալի Կոմիտաս վարդապետ ժառանգեց Կաթողիկոսին անունը արժանաւորապէս:

Միայն պատմական դէպքերուն ակնարկն ու շարականին համապատասխան յօրինումը չէ՛ եղած երաժշտագէտ Փիտէճեանի աշխատանքին հորիզոնը, այլ ան կատարած է աննախընթաց գործ՝ հաւաքելով նոյն ԴԿ դարձուածքի հիմնական շարականները ու զանոնք բաղդատած «Անձինք» շարականին հետ: Գիրքին մէջ կը յայտնաբերուին բերանացի եղանակներու եւ գրաւոր երաժշտութեան յարակցութիւնը, ժամանակներու հետ յառաջացած զարգացումները, յանգելով այն եզրակացութեան որ մայր եղանակը «Անձինք» շարականէն կուգայ ու կը տարածուի միւս նոյնանման շարականներուն վրայ, զորս Փիտէճեան յանուանէ կը հրատարակէ երաժշտական նօթերով միասին որպէս նմոյշ առաջին անգամ ըլլալով:

Ազնուական Արուեստագետը

Մեր ներկայ ժամանակներուն այլեւս չենք հանդիպել վաւերական երաժշտագէտ հայրերի, Սովետական կարգերու փլուզումէն

Ես ալ Արովեանական Դարձայ

ԼԻՆՏԱ ՊԱՆՏԻԼԵԱՆ

ՅուՆիսի վերջին օրերն էր, վաղ առաւօտեան ժամերուն անձրեւի օրհնաբեր կաթիլները իրենց զովացնող ու հաճելի զգացողութեամբ ընդունեցին զիս Հայաստանի հազարամեայ մայրաքաղաք Երեւանի մուտքին, չաջորդող երկու օրերու ընթացքին Երեւանը ընդունեց ինձի նման նաեւ 61 ուսուցիչներ աշխարհի 15 երկիրներէ ժամանած:

Յուլիս 2019ին, Հայաստանի կրթութեան եւ գիտութեան նախարարութեան հրահրով, Հայաստան համախմբուած էին սփիւռքահայ ուսուցիչներ, մայրենի հոգի վրայ թարմացնելու իրենց գիտելիքները, ներշնչուելու հայրենիքով եւ լիցքաւորուած գիտելիքներով ու նոր փորձառութիւններով՝ որպէս հայրենի դեսպաններ վերադառնալու եւ նոր թափով շարունակելու իրենց սուրբ առաքելութիւնը:

Դասընթացի մեկնարկը տեղի ունեցաւ Յուլիս 1 2019 ի առաւօտեան, Խաչատուր Աբովեանի անուան Մանկավարժական համալսարանի սրահը, ներկայ էին կրթութեան եւ գիտութեան նախարար Արայիկ Յարութիւնեանը, Սփիւռքի աշխատանքներու գլխաւոր յանձնակատար Զարեհ Սիւնանեան, պետական յարգելի անձնաւորութիւններ, Խաչատուր Աբովեանի անուան Մանկավարժական համալսարանի նախագահ Փրոֆ. Ռուբէն Միրզախանեան, դասախօսներ, փրոֆեսորներ, հիւրեր եւ սփիւռքէն հասած ուսուցիչներ. Տեղի ունեցան պաշտօնական խօսքեր, բարի գալուստի եւ ընդհանրապէս խօսուեցաւ սփիւռքահայ ուսուցիչներու վերապատրաստութեան ծրագրի, անոր հետապնդած նպատակներուն նաեւ ուսումնական ոլորտի հետ կապակցաբար հարցերու եւ սփիւռք հայրենիք փոխ յարաբերութեան մասին տրուեցան բացատրութիւններ, որմէ ետք ընթացք առաւ այս հրաշալի ծրագիրը:

Տարիներու վաստակ ունեցող հայ ուսուցիչներ վերադարձած էին աշակերտական գրասեղաններուն եւ պահ մը ուսուցչութիւնը ձգած անգամ մը եւս կ'աշակերտէին յարգարժան եւ արժէքաւոր դասախօսներու՝ վերանորոգելով իրենց գիտելիքները, կիզակէտ ունենալով իրենց աշակերտները եւ երբեք չմոռնալով, որ ազգի մը ապագան իր դաստիարակներու պատասխանատուութիւնն է:

Հաճելի էր 20 օր եւ 210 ժամ խտացուած դասընթացքը, ուսու-

ցիչները բաժնուած էին չորս խումբերու ըստ իրենց դասաւանդած դասարաններուն՝ Մանկապարտէզ, միօրեայ, նախակրթարան եւ գրականութիւն, առաւել հինգերորդ խումբը՝ արուեստի մասնագիտութեամբ. Իւրաքանչիւր խումբ ունէր իր յատուկ դասաւանդութեան, որոնք այլազան էին, մանկավարժական եւ դասաւանդման արդիական մեթոտներու եւ դրութիւններու կողքին կային նաեւ հոգեբանական, կրօնական, ներառական, գրական եւ երաժշտական նիւթեր, նաեւ գործնական աշխատանքներ՝ պար ու երգ, գիր ու գոյն եւ ճատրակ: Դասընթացքը կազմակերպուած էր մեծ բժախնդրութեամբ եւ կը գործադրուէր անխափան եւ անթերի. առաւօտեան ժամը 9ին մինչեւ 3 պալ անպայման հանդիպում մը նիւթերու հետ առնչուող կեդրոնի մը, նախարարութեան մը, գրողներու միութեան կամ հրատարակչատան մը հետ, առաւել յայտագիրը կը պարունակէր արտադասարանային այցելութիւններ՝ մատենադարան, թանգարաններ, տուն թանգարաններ, ուր մեր միտքն ու հոգին կը հարստանար մինչ մեր հպարտութեան զգացումը երբեմն մեզ լալու

չափ կը յուզէր, տակաւին կարգ մը երեկոներ առիթ ունեցանք վայելելու հայ մշակույթի գլուխ գործոցները, ներկայ գտնուելով թատերգութիւններու, Երգի պարի համոյթի, Հայ Մշակույթի գոհարներու ներկայացումներուն, սքանչելի կատարողութեամբը հայ տաղանդներու, մէկ խօսքով հիացած էի, ես ինձի հարց կուտայի՝ «Կարելի՞ է այսպիսի հրաշք երկիր մը նուաճել...»: Եւ տակաւին առօրեայ դասանիւթերու կողքին ունէինք երեք շաբաթավերջեր, որոնք ծրագր-

ուած էին հեռաւոր շրջաններ այցելելու, ինչպէս Սեւան իր իշխանով, Դիլիջան իր Հաղարծինով, Նորավանք Տաթեւ իր աշխարհի ամենաերկար ճոպանուղիով, Օշականի ամենասուրբ Գերեզմանը Մաշտոցի, ուր ուսուցիչներս առիթ ունեցանք խոնարհելու սրբագոյն սուրբին՝ Մաշտոցի շիրիմին իր ստեղծած 36 մշակույթի զինուորները փառաբանելով, նոյն ձեւով նաեւ ուսուցիչները առիթ ունեցան Մխիթար Գօշի մօտ պահ մը խորհրդածելու. ծրագրողները արդարօ-

րէն կազմակերպած էին Լորիի Դսեղ գիւղի այցելութիւնը, որպէսզի ուսուցիչներս մեր անսահման յարգանքն ու հաւատարմութիւնը մատուցենք 150 ամեայ Ամենայն Հայոց Բանաստեղծ՝ անմահ Թումանեանին. խումբը տունը այցելելով անգամ մը եւս առիթ ունեցաւ մանկանայրու «Շունն ու Կատու»ով, յուզուելու «Գիգոր»ով եւ խնդալու «Քաջ Նազար»ով, գոտեպիտուելու «Առիւծ մ'հեր»ով եւ ապրելու «Անուշ»ով, Թումանեանի պարգութեան մէջ զգալու անոր մեծութիւնը:

Դասաւանդութիւնները սկսած էին Միծեռնակաբերդ այցելութեամբ, ուր ուսուցիչներս անգամ մը եւս խոնարհեցանք մեր ինքնութիւնն ու արժանապատուութիւնը խորհրդանշող հայ նահատակներու

պէս հայերէնաւանդ ուսուցիչը ոչ միայն գիտելիք պէտք է փոխանցէ աշակերտներուն այլ գայն ներշնչէ հայրենասիրութեամբ փոխանցէ հայրենիքի սպրուհը եւ հայ ըլլալու հպարտութիւնը ներարկէ:

Յուլիս ամսուան մենք 61 ուսուցիչներս որքան որ մանկավարժական արդի մեթոտներ ընկալեցինք մեր գիտելիքները այդ ուղղութեամբ ամրապնդեցինք, նաեւ նոյն չափով եւ աւելի ուժգնութեամբ դասընթացքներու զուգահեռ տեսանք մեր փառապանծ պատ-

մութիւնը, հաղորդուեցանք մեր մշակույթով, շնչեցինք մեր հնաբոյր եկեղեցիներու մէջ տակաւին համեցող խունկն ու կնդրուկը, հոն իւրաքանչիւր քար ինքնին պատմութիւն էր, որ մեզ լիցքաւորեց, ներշնչեց՝ որպէսզի մենք այդ աւելի չը ներարկենք մեր սփիւռքահայ իւրաքանչիւր աշակերտի, եւ օտար հոգի վրայ գայն ձեւաւորենք հայօրէն մտածող, հայութեամբ ապրող եւ հայրենիքի սիրով աւելուն հայրդիներ:

Ուսուցիչներս վերջին օրը գոհունակութեամբ ստացանք նախարարութեան կողմէ վաւերացուած մեր վկայագրերը եւ մեկնեցանք մեր շրջանները մենք մեզ զգալով «Աբովեանականներ»:

Մենք մեկնեցանք մեր սրտերուն մէջ ունենալով երախտագիտութեան խոր զգացում հանդէպ կրթական նախարարութեան, Սփիւռքի գրասենեակի գործակատարներուն, Խ. Աբովեանի անուան Մանկավարժական համալսարանի նախագահ Փրոֆ. Ռուբեն Միրզախանեանի, գրականութեան բաժնի տնօրէն եւ վերապատրաստութեան ծրագրի պատասխանատու, դասախօս փրոֆ. Սուրէն Դանիէլեանին, դասախօս Քնարիկ Աբրահամեանին, ծրագրող եւ ծրագրին մօտէն հետեւող Թամարա Զալինեանի, բոլոր դասախօսներուն անխտիր եւ օգնականներ՝ Գարունա Երանոսեան, Նելլի Թադէոսեանի, Վեհանուշ Մուրադեան, երբեք պիտի չմոռնանք ձեր փափկանկատ, բժախնդիր, ազնիւ եւ յարգանք վերաբերմունքը մենք ձեզի շատ սիրեցինք:

Ես եւ 60 ուսուցիչներ աշխարհի չորս ծագերէն համախմբուած հայրենիքի մէջ նոյն մտահոգութիւններու շուրջ, բաժնելով նոյն յոյզերն ու յոյսերը ունենալով նոյն երազը, մենք հետզհետէ մտերմացանք իւրաքանչիւր վայրկեան եւ իւրաքանչիւր դասանիւթ, նոյնիսկ իւրաքանչիւր սրճադաղար մօտեցուց, մտերմացուց ու միաձուլեց մեզ մէկ նպատակի շուրջ, բոլորի կիզակէտը մէկ էր հայրենիքը փո-

անշէջ եւ անմոռաց յիշատակին առաջ, անգամ մը եւս նորոգեցինք մեր ուխտը շարունակելու մեր սրբազան առաքելութիւնը հայապահպանման ջահը լուսաւոր եւ պայծառ պահելով՝ փոխանցելու չաջորդ սերունդներուն: Նոյն խոստումը կրկնուեցաւ վերջին կիրակի այցելութեամբ մեր գոյատեւման տարբեր գագաթի մը՝ էջմիածին եւ անոր վեհին՝ Գարեգին Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին, ուր մեր այցելութիւնները իր լրումին հասան:

Սփիւռքի ուսուցիչը յատկա-

Առաւօտեան Քիչ եւ Գայթակղութիւնները. Պաճառներ Արեւածագէն Առաջ Արթնալու Համար

Այս պատճառները հաճելի պիտի թուի ձեզի, յատկապէս եթէ դուք կրնաք կազմակերպել ձեր աշխատանքային օրը:

Բուերու եւ արտոյտներու պայքարը այնքան կրքոտ է, որ քան մտակերներուն ու բուսակերներունը, բայց երբեմն նոյնպէս շատ դաժան է: Արտոյտները կ'ըսեն, որ արեւածագը լաւագոյն տարբերակն է նոր բան սկսելու համար, իսկ բուերը վստահ են, որ միայն գիշերուան խաղաղութիւնը կը բացայայտէ ամբողջ ստեղծագործական ուժը: Ոչ ոք յստակ կրնայ ըսել, թէ ով է ճիշդ, բայց փորձենք առանձնացնել արտոյտներու ներկայացուցած պատճառաբանութիւնները, թէ ինչու պէտք արթննալ արեւածագէն առաջ:

1) Առաւօտեան դիւրին է կայացնել բարդ որոշումները- Ըստ հոգեբաններու, կամ քի ուժը, ինչպէս մեր մկաններուն ուժը, ունի որոշ վերջնական պահուստ: Օրուան ընթացքին անիկա աստիճանաբար կը սպառի, իսկ երեկոյեան, մեզմէ շատերը բացարձակապէս չեն ըլլար այնպիսի վճռական վիճակի մէջ, ինչպէս էին առաւօտեան: Այսինքն, եթէ ստիպուած էք կատարել որեւէ բարդ, տհաճ, ծանձրալի խնդիր, ուստի պէտք է անիկա ընել առաւօտեան, քանի որ երեկոյեան պիտի ունենաք հարիւրաւոր եւ հազարաւոր պատճառներ զայն յետաձգելու կամ չեղելու յայտարարելու համար:

2) Վաղ առաւօտեան քիչ է ձանձրոյթը- Եթէ դուք կրնաք սկսիլ ձեր օրը իսկապէս կանուխ, նոյնիսկ այնքան կանուխ, մինչեւ ամբողջ փողքը կը սկսի իր խենթ մրցակցի, պիտի տեսնէք, որ կը գտնուիք կախարդական քնացած թագաւորութեան մէջ: Դատարկ փողոցներ եւ զբօսայգիներ, խճողումներ եւ երկար շարքի սպասողներ չկան, հեռաձայնողներ չկան եւ յետագայ հանդիպման 501-րդ չիշեցումը նոյնպէս չկայ:

Աշխարհը դեռ քնացած է եւ ձեզի կու տայ քանի մը թանկարժէք ժամ, ուր դուք կրնաք որեւէ

բան ընել: Մի կորսնցնէք այս կախարդական ժամանակը:

3) Առաւօտեան քիչ են գայթակղութիւնները- Առաւօտ կանուխ կ'արթննաք եւ կը տեսնէք, որ հասարակական ցանցերուն վրայ կայ ընդամէնը 3 ծանուցում, ելփոսթի միջոցով ոչ ոք նամակներ ուղարկած է ձեզի եւ անգամ սարսափելի նորութիւնները դեռ չեն անհանգստացներ: Առաւօտեան դուք չէք կրնար շեղիլ իրական կեանքէն, անգամ եթէ շատ ուզէք: Ճիշդ ժամանակն է սեփական գործերով, կամ, վերջապէս, սեփական մարմնով զբաղելու համար:

4) Յագեցած առաւօտը կը փրկէ ողջ օրը- Եթէ վաղ առաւօտեան կարենաք կատարել ձեր առաջադրանքներէն գոնէ մէկը, ուստի դիւրութեամբ պիտի կատարէք նաեւ միւսները: Նաեւ, երեկոյեան պիտի ունենաք ազատ ժամանակ:

Եթէ սկսիք աշխատիլ կէսօրին՝ ձեր ամբողջ օրը պիտի ընթանայ թոհուբոհի մէջ: Հաւանաբար, պիտի կատարէք քիչ առաջադրանքներ, պիտի չհանգստանաք եւ ուշ պիտի քնանաք:

5) Առաւօտեան ցած է ճնշումը- Եթէ անհրաժեշտ է ճնշում մակերեսին հետ, որ կ'արտացոլէ արեւի առաջին ճառագայթները: Այս տրամադրութեամբ դիւրին է մտախոհութիւն ընել, զբաղիլ երկայով եւ կեդրոնանալ գիրքեր ընթերցելու վրայ:

Միանգամայն այլ պատկեր պիտի ըլլայ, եթէ դուք այդ նոյն գործողութիւնները կատարէք երեկոյեան կամ աշխատանքային ընդմիջումներուն ժամանակ:

6) Դուք հնարաւորութիւն պիտի ունենաք հանգստանալու ցերեկը- Եթէ շատ կանուխ արթննաք եւ կատարէք ձեր բոլոր գործերը, ուստի կէսօրէ ետք պիտի ունենաք ազատ ժամանակ հանգստանալու համար: Իսկ ի՞նչը կրնայ աւելի հաճելի ըլլալ, քան համեղ ճաշէն ետք մաքուր խղճով քնանալն ու քիչ մը հանգստանալը:

համար:

1) Գրգռուածութեան չպատասխանել գրգռուածութեամբ. Դիւրին է պատասխանել նոյն կերպով եւ դժուար է մնալ բարեկիրթ: Բայց, եթէ դուք ջանք գործադրէք, հետեւաբար նոյնիսկ կրնաք բարութիւն տեսնել չար մարդու մէջ:

2) Հարցուցէք դուք ձեզի, չէ՞ք փոխանցեր արդեօք ձեր բացասական տրամադրութիւնը ուրիշներուն. Այլ խօսքով, հաւանաբար դուք վատ տրամադրութիւն ունիք, եթէ այդպէս է, կողքի մարդուն համար գոյութիւն ունի անմեղութեան կանխավարկած:

3) Չչարաշահել փորձելով ուրախացնել մարդը. Եթէ չարաշահէք՝ կրնաք մերժողական վերաբերմունքի արժանանալ կամ, առնուազն, կասկածներ առաջացնել ձեր իրական նպատակներուն վերաբերեալ:

Շար.ը էջ 17

Ստքեր Վինսենթ Վան Գոգի Նամակներէն Եթէ կ'ուզես որեւէ բան ընել, մի վախճար բան մը սխալ ընելէն, մի մտահոգուիր, որ սխալներ կը գործես

Վինսենթ Վան Գոգ (1853-1890), հոլանտացի ականաւոր նկարիչ-փոսթիմփրեստիստ, որուն արուեստը հսկայական ազդեցութիւն ունեցաւ 20-րդ դարու գեղանկարչութեան վրայ:

Անոր կտաւներէն են «Արեւածաղիկները», «Աստղային Գիշերը» եւ շատ այլ հիանալի գործեր:

Մարդոց մեծ մասը Վինսենթ Վան Գոգը գիտէ իբրեւ խելագար, որ խելացնորութեան պոսթիման պահուն կտրեց իր ականջը: Սակայն մեծ գեղանկարիչին ներաշխարհը աւելի լաւ հասկնալու համար՝ բաւական է կարդալ անոր նամակները՝ ուղղուած մօտիկ ընկերներուն եւ եղբօր: Անոնց միջոցով ան կը ներկայանայ իբրեւ խորապէս խոցելի ու զգայուն մարդ, որ փիլիսոփայական տոկոսութեամբ տարաւ իր վրայ թափուած բոլոր անյաջողութիւնները:

1) Պէտք է սրտին չափազանց մօտ ընդունիլ սեփական թերութիւնները, քանի որ այն մարդը, որ թերութիւն չունի, ամէն պարագայի կը տառապի անոր բացակայութենէն, իսկ ան, որ կ'ենթադրէ, թէ հասած է կատարել իմաստութեան, լաւ կ'ըլլայ, որ կրկին չիմարանայ:

2) Եթէ կ'ուզես որեւէ բան ընել, մի վախճար բան մը սխալ ընելէն, մի մտահոգուիր, որ սխալներ պիտի գործես: Շատեր կը կարծեն, թէ իրենք լաւ պիտի դառնան, եթէ ոչ մէկ վատ բան ընեն:

3) Գիրքերը միայն գրական ողջ ստեղծագործութիւնները չեն, այլ նաեւ խիղճ, գիտակցութիւն եւ արուեստ:

4) Գիրքեր կարդալով, ինչպէս նաեւ կտաւներ դիտելով կարելի է կասկածիլ եւ տատանուիլ: Պէտք է դուք քու վրայ վստահ ըլլաս ու հիասքանչ համարես այն, ինչ իսկապէս հիասքանչ է:

5) Իմ կարծիքով, ես յաճախ, թէեւ ոչ ամէն օր, հեքիաթային հարստութեան տէր կ'ըլլամ՝ ոչ դրամով, այլ անով, որ իմ աշխատանքի մէջ այնպիսի բան կը յայտնաբերեմ, ինչին կրնամ նուիրել սիրտս ու հոգիս, ինչը կ'ոգեշնչէ գիտ ու կեանքիս իմաստ կը հաղորդէ:

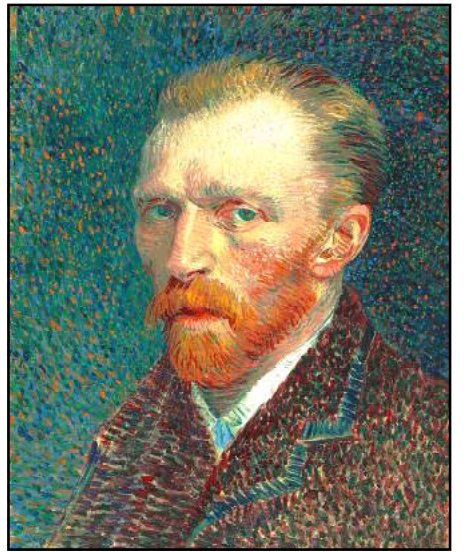
6) Իրապէս գեղարուեստական բան, քան մարդոց սիրելը, չկայ:

7) Ես, նրականաբար, միշտ ալ գիտցած եմ, որ կարելի է կոտորել ձեռքը կամ ոտքը ու յետոյ կազդուրուիլ, սակայն ինծի համար անյայտ էր, որ կարելի է հոգեպէս կոտորուիլ ու յետոյ այնուամենայնիւ առողջանալ:

Առողջապահութիւն Կերամշակուած Ուտելիքի Վտանգը

ԱՄՆ-ի «Նորթուեսթըրն» համալսարանին մէջ խումբ մը հետազոտողներ յայտնաբերած են, որ Արեւմուտքի մանաւանդ ԱՄՆ-ի բնակչութեան մեծամասնութեան առողջութիւնը վտանգուած է շատ վերամշակուած (ultra processed) ուտելիքի օգտագործումին պատճառով:

Ըստ այս հետազոտութեան, ԱՄՆ-ի կամ որեւէ այլ երկրի բնակչութեան գիրութեան ամենամեծ պատճառը այս շատ վերամշակուած ուտելիքի օգտագործումն է:

8) Չարժէ լ զղջումներուն ու թեւաթափ ըլլալ: Այդպէս շատ հեռու չես երթար: Կարեւոր է մէկ բան՝ առաջ երթալ:

9) Մենք պէտք է պատրանքներ ունենանք մենք մեզի վերաբերեալ ու պատրաստ պէտք է ըլլանք, որ մեզ կրնան հասկնալ, ատել ու վարկաբեկել: Այնուամենայնիւ, պէտք է պահպանել խիղճախոթիւնն ու խանդավառութիւնը, նոյնիսկ եթէ գործերը աւելի վատ ընթանան, քան ներկայ պահուն:

10) Կը հաւատացնեմ ձեզի, որ հիւանդանոցին մէջ անցուցած իմ քանի մը օրերս շատ հետաքրքրական եղան. հաւանաբար պէտք է հիւանդներէն ապրիլ սորվիլ:

11) Պատերազմը, այնուամենայնիւ, ոչինչ կը բերէ, բացի վշտէն ու կործանումէն այն պարագային, երբ գեղանկարչութիւնը երբեմն իրական ցանք կը ներկայացնէ, հակառակ անոր, որ բերքը, ի հարկէ, միշտ չէ որ նկարիչին բաժին կը հասնի:

12) Ես կը մտածեմ, որ որքան շատ մարդը կը սիրէ, այնքան ուժեղ ան կ'ուզէ գործել. միայն իբրեւ զգացում մնացող սէրը ես երբեք իրական սէր չեմ անուաներ:

13) Երբ բանը կը հասնի գործի հուժեան, ես չեմ ամէնար իմ զգացումներէն եւ չեմ կարծիք խոստովանելէն, որ ես իմ սկզբունքներն ու կեանքի հաւատամքը ունեցող մարդ եմ:

14) Տխուր հեռանկար է՝ գիտակցիլ, որ կտաւներս հաւանաբար երբեք կրնան պահանջուած չըլլալ: Եթէ անոնք գոնէ իրենց ծախսերը փոխհատուցէին, ես ինծի կրնայի ըսել, որ դրամը ինծի երբեք չէ հետաքրքրած:

15) Միթէ՞ կեանքը մեզի տրուած չէ հարուստ հոգի ունենալու համար, անգամ եթէ անկէ տուժէ մեր արտաքինը:

է: Այս ուտելիքները, որոնց մեծ մասը կը բաղկանայ սուսփեյններէ, կը պարունակեն բարձր տոկոս ուժանիւթ, յագեցած իւղ (saturated fat), շաքար եւ աղ: Անոնց մեծ մասը ոչ-առողջապահական է:

Այս պարագային, արտադրող ընկերութիւնները պէտք է կրեն իրենց պատասխանատուութեան բաժինը, որովհետեւ իրենց արտադրած ուտելիքը պէտք է համապատասխանէ ընդունուած առողջապահական օրէնքներուն:

«Սայընս Տէյլի»

Լաւ Պիտի Ըլլար Եթէ Ամէն Մարդ Բարեկիրթ Ըլլար.

Ի՞նչպէս շփուիլ տհաճ մարդոց հետ

Երբ դուք կը գտնուիք իսկապէս լաւ մարդոց կողքին, ատիկա բնականաբար կը զգաք: Անոնք կը թուին թեթեւ եւ ջերմութիւն կը հաղորդեն իւրաքանչիւր իրավիճակի: Սակայն կան մարդիկ, որոնք լարուածութիւն կը ստեղծեն, եւ դուք կ'ուզէք արագօրէն ազատիլ անոնց ծանր, չերեւցող ճանկերէն:

Եթէ դուք բարիք կոպտութեան հետ, ի հարկէ դիւրին է պատասխանել նոյն կերպով, բայց դուք բարեկիրթ եւ հասկցող մարդ էք: Ի՞նչպէս վարուիլ, ի՞նչպէս շփուիլ տհաճ մարդոց հետ, մնալով բարեկիրթութեան սահմաններուն մէջ:

Բարեբախտաբար, հոգեբանները միշտ կը գտնեն եղանակը: Գոյութիւն ունի հիանալի որակ՝ գիշողականութիւն:

Անիկա կ'օգնէ մնալ բարեհամբույր եւ համեստ: Հոգեբանները կ'առաջարկեն չորս տարբերակ՝ այդպիսի մարդոց հետ շփուելու

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

«Լիվերպուլ»-ն «Էնֆիլդ»-ում Յաղթեց «Արսենալ»-ին, Սալահը՝ Դուբլի Յեղինակ

Պրեմիեր լիգայի 3-րդ տուրում «Լիվերպուլ»-ը սեփական յարկի տակ խոշոր հաշուով յաղթեց «Արսենալ»-ին:

Առաջին խաղակեսի վերջնամասում հաշիւը բացեց ժոկէլ Մատիպը (41): Երկրորդ կեսում դուբլ ձեռակերպեց Մոհամեդ Սալահը (49' (11-մ.), 59'):

«Զինագործներ»-ին յաջողուեց ընդամենը մէկ գնդակ խփել: Իր անունը ցուցատախտակին վառեց Լուկաս Տորեյրան:

Յատկանշական է, որ Հայաստանի հաւաքականի կիսապաշտպան Հենրիխ Մխիթարեանը փոխարինման դուբլ եկաւ 86-րդ րոպէին:

Այս հանդիպումից յետոյ մերսիսայդիցները 9 միաւորով գլխաւորում են մրցաշարային աղիւսակը, «Արսենալ»-ն ունի 6 միաւոր ու դեռեւս 2-րդ հորիզոնականում է:

Լա Լիգա. «Բարսելոնա»-ն Ջախջախեց «Բետիս»-ին, Գրիզմանը՝ Դուբլի հեղինակ

Սպանիայի առաջնութեան 2-րդ տուրում «Բարսելոնա»-ն «ամպ Նոու» մարզադաշտում հիւրընկալեց «Բետիս»-ին:

Հանդիպման հաշիւը 15-րդ րոպէին բացեց հիւրերի նորեկ Նաբիլ Ֆեկիրը:

Սակայն դա «Բետիս»-ի միակ կողմն էր Չախջախումից առաջ: Յետագայում կատալոնական ակումբի յարձակուող Անտուան Գրիզմանը իր հաշուին դուբլ գրանցեց: Դրանք ֆրանսացի ֆուտպոլիստի առաջին կոլերն էին «կապտանոնագոյններ»-ի կազմում:

Տանտէրերի 3-րդ կողմը խփեց Կարլես Պերեսը: Ապա «կապտանոնագոյններ»-ի 4-րդ կողմը խփեց ժորժի Ալբան: «Բարսա»-ի վերջին գնդակը Գրիզմանի փոխանցումից յետոյ խփեց փոխարինման դուբլ եկած Արտուրո Վիդալը: «Բետիս»-ը 79-րդ րոպէին միայն կարողացաւ կրճատել հաշիւը՝ այն դարձնելով 2:5:

Այս խաղից յետոյ էրնեստո վալվերդեի թիմը վաստակեց առաջին միաւորները մրցաշարում եւ զբաղեցնում է մրցաշարային աղիւսակի 9-րդ հորիզոնականը: «Բետիս»-ը վաստակած միաւոր չունի եւ եզրափակում է աղիւսակը:

Պոլ Պոզբան Սոցցանցում Յայտարարել է, Որ Շարունակելու է Պայքարել Ռասիսզմի Դրսելորումների Դեմ

«Մանչեսթեր Յունայթեդի» կիսապաշտպան Պոլ Պոզբան սոցցանցում յայտարարել է, որ շարունակելու է պայքարել ռասիսզմի դրսելորումների դէմ ու չի պատրաստուում տրուել դրանց ազդեցութեանը:

Յիշեցնենք, որ ֆրանսացի ֆուտպոլիստը սկսել է սոցցանցերում ռասիստական վիրաւորանքներ ստանալ այն բանից յետոյ, երբ չկարողացաւ իրացնել 11-մեթրանոցը ԱՊԼ-ի 2-րդ տուրի՝ «Վուլվերհեմփթոնի» հետ խաղում (1-1):

«Իմ նախնիներն ու իմ ծնողները տառապել են, որպէսզի իմ սերունդն այսօր ազատ լինի, կարողանայ աշխատել, երթեւեկել ատոբուսով, ֆուտպոլ խաղալ: Ռասիստական վիրաւորանքները տգիտութիւն են ու կարող են միայն աւելի ուժեղ դարձնել ինձ: Դա ինձ մոտիւացնում է, որ պայքարեմ յաջորդ սերնդի համար», - գրել է Պոզբան «Թվիթթերում»:

Լաւ Պիտի Ըլլար

Շարունակուած էջ 16-էն

4) Ընդունելի անխուսափելին, եթէ ատիկա, իրօք, անխուսափելի է. Դուք չէք կրնար փոխել ձեր

հակառակորդը, բայց կրնաք փոխել ձեր վերաբերմունքը: Եթէ դուք կառավարէք ձեզ, ուստի թող չէք տար դիմացիներն ձեզ հունէն հանել կամ փճացնել ձեր տրամադ-

»Արարատ-Արմենիան« Եւրոպայի Լիգայի Փլեյ-օֆֆի Խաղում Յաղթեց «Դիլդելանտ»-ին

Ֆուտպոլի Հայաստանի ախոյեան Երեւանի «Արարատ-Արմենիան» Եւրոպայի լիգայի խմբային փուլ մտնելու լուրը յատ ներկայացրեց:

Այսօր կայացած փլեյ-օֆֆի առաջին խաղում մեր թիմն իր յարկի տակ ընդունեց Լիւքսեմբուրգի ախոյեան «Դիլդելանտին»:

«Հանրապետական» մարզադաշտում կայացած հանդիպումն աւարտուեց վարդան Մինասեանի սաների յաղթանակով:

Նախ խաղի 22-րդ րոպէին հոլանդացի Մախլսոն Լիման առաջ մղեց տանտէրերին: Երկրորդ խաղակեսի 68-րդ րոպէին հիւրերի յարձակուող Դանիել Մինանին հաւասարեցրեց հաշիւը, սակայն մրցավարի կողմից աւելացուած ժամանակի 3-րդ րոպէին փոխարինման մտած Իլյա Անտոնովը երկրորդ անգամ գրաւեց լիւքսեմբուրգցիների դարպասը եւ յաղթանակ բերեց արարատցիներին՝ 2:1:

Այդպիսով, «Արարատ-Արմենիային» լաւ հնարաւորութիւն ստացաւ մտնելու Եւրոպայի լիգայի խմբային փուլ: Պատասխան հանդիպումը տեղի կ'ունենայ Օգոստոսի 29-ին, «Դիլդելանտի» դաշտում, որտեղ մեր թիմին ձեռնտու է բոլոր արդիւնքները, բացի 0:1 եւ աւելի խոշոր հաշուով պարտութիւնը:

Մարգարիտա Գասպարեանը Յաղթանակով է Մեկնարկել US Open-ում

Ռուսաստանը ներկայացնող թենիսիստուհի Մարգարիտա Գասպարեանն ԱՄՆ-ի բաց առաջնութեան առաջին շրջանում մրցել է Պրինցիլ Հոնի հետ:

7:6, (7:4), 6:4 հաշուով Գասպարեանը յաղթանակ է տարել 1 ժամ 36 րոպէ տեւած պայքարում:

ԱՄՆ-ի բաց առաջնութեան երկրորդ շրջանում Մարգարիտա Գասպարեանի մրցակիցը կը լինի բրիտանացի Յոնանա Կոնտան:

Բարսելոնայում կանգնեցուել է Կրոյֆի արձանը

Կատալոնիայի մայրաքաղաք Բարսելոնայում Օգոստոսի 26-ին կանգնեցուել է հոլանդացի լեգենդար ֆուտպոլիստ Յոհան Կրոյֆի արձանը:

3.5 մեթր բարձրութեամբ արձանը գտնուում է «Բարսելոնայի» «Կամպ Նոու» ստադիոնի հարեւանութեամբ:

Յոհան Կրոյֆը «Բարսելոնայում» հանդէս է եկել 1973-1978 թուականներին: 1988-1996 թուականներին հոլանտական ֆուտպոլի լեգենդը զբաղեցրել է «Բարսելոնայի» գլխաւոր մարզիչի պաշտօնը:

«Մանչեսթեր Յունայթեդը» Դադարեցրել է Բանակցութիւններն «Ինտերի» Դեմ

Անգլիական «Մանչեսթեր Յունայթեդի» եւ Չիլիի ազգային հաւաքականի յարձակուող Ալեքսիս Մանչեսի ապագան շարունակում է մնալ մշուշոտ:

The Guardian-ի հաղորդմամբ՝ մանչեսթերեան ակումբի ղեկավարութիւնը դադարեցրել է բանակցութիւններն «Ինտերի» հետ այն բանից յետոյ, երբ վնասուածք է ստացել թիմի ֆրանսացի յարձակվող Անտոնի Մարտիալը: Այդբիւրը նշում է, որ Մարտիալի երկարաժամկէտ բացակայութեան դէպքում Ուլե-Գունար Սուլշերը դէմ կը լինի Ալեքսիս Մանչեսի տեղափոխութեանը:

Աւելի վաղ հաղորդուած էր, որ Մանչեսն ընթացիկ մրցաշրջանը վարձակալութեամբ կ'անցկացնի «Ինտերում»: Մրցաշրջանի աւարտին իտալական ակումբը հնարաւորութիւն կ'ունենայ 15 միլիոն եւրոյի դիմաց ձեռք բերել 30-ամեայ յարձակիճողի տրանսֆերային իրաճուանքը:

րութիւնը:

Հիանալի պիտի ըլլար, եթէ բոլորս ապրէինք խաղաղութեան մէջ ու շուրջբոլորը ըլլային բարեկիրթ մարդիկ, բայց մեր շրջապա-

տին մէջ միշտ կան այնպիսիները, որոնք հաճելի չեն մեզի համար: Կարեւորը պէտք է կրնալ ճիշդ շփուել այդպիսի մարդոց հետ՝ մնալով բարեկիրթ եւ վեհանձն:

ՄԱՐԱԶԴ

ՍԵՊՈՒՀ ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ
Ծնեալ Հայկալ 1960 -2019

Սրտի դառն կսկիծով կը գուժենք մահը մե ր սիրեցեալ ամուսնոյն, հօր, եւ հարազատին որ պատահեցաւ Օգոստոս 23-2019-ին յետ երկարատեւ հիւանդութեան:

Յուզարկագորութեան արարողութիւնը տեղի պիտի ունենայ Շաբաթ Օգոստոս 31, 2016-ին, կ.ա. ժամը 11-ին Սրբոց Ղեւոնդեանց տաճարին մէջ, Պրըպէնք, 3325 North Glenoaks Blvd. Burbank CA 91504, ապա թաղման կարգը տեղի պիտի ունենայ Hollywood Hills Forest Lawn գերեզմանատան մէջ:

- Սգակիրներ՝ Այրին՝ Տիկին Սոնա Գաբրիէլեան
- Ձաւակները՝ Արմէն եւ Մեղրի Գաբրիէլեան
- Այրի Տիկ Մովսիկ Գաբրիէլեան եւ զաւակունք (Սիտնի-Աւստրալիա) Եղբայրը՝ Տէր եւ Տիկ Գաբրիէլ եւ Յասմիկ Գաբրիէլեան եւ զաւակունք (Լիբանան)
- Այրի Տիկ Ռիթա Գաբրիէլեան եւ զաւակունք (Սիտնի-Աւստրալիա) Հօրեղբօր կինը Այրի Տիկին Մարի Գաբրիէլեան եւ զաւակունք (Հայաստան)
- Տէր եւ Տիկ. Պերճ Մսրըլեան եւ զաւակունք
- Տէր եւ Տիկ. Գրիգոր Մսրըլեան եւ զաւակունք
- Տէր եւ Տիկ. Գաբրիէլ Չէմպէրճեան (Հայաստան)
- Տէր եւ Տիկ. Վիգէն Չէմպէրճեան (Հայաստան)
- Ձոքանչը՝ Այրի Տիկ. Ալիս Մարտիկեան (Օհայօ)
- Աներորդին՝ Տէր եւ Տիկ. Ճամիլ Մարտիկեան եւ զաւակունք (Հայկալ)
- Աներորդին՝ Տէր եւ Տիկ. Գրիգոր Մարտիկեան եւ զաւակունք (Նիու ձըրզի)
- Քենին՝ Տէր եւ Տիկ. Արա Բունարճեան եւ զաւակունք (Օհայօ)
- Օրդ. Ջարուհի Մարտիկեան
- Այրի Տիկ. Գայեանէ Մարտիկեան եւ զաւակունք (Ֆիլադելֆիա)
- Այրի Տիկ. Էլիզապէթ Մարտիկեան եւ զաւակունք (Հայաստան)
- Տիար Հրաչ Արզումանեան եւ զաւակունք (Ֆիլադելֆիա)
- Տէր եւ Տիկ. Հրայր Արըճեան եւ զաւակունք
- Տէր եւ Տիկ. Պէն եւ Սոնա Նոյզ
- Տիար Յարութ Արըճեան եւ զաւակունք
- Եւ համայն Գաբրիէլեան, Մարտիկեան, Արըճեան, Չէմպէրճեան, Արզումանեան, Ջարացեան, Պարսումեան, Օհանեան, Նոյզ, Գործեան, Գասպարեան, Նալպանտեան, Պալպանեան, Պապայեան եւ Քէօրօլեան ընտանիքներն ու հարազատները:
- Փոխան ծաղկեպսակի կը խնդրուի նուիրատուութիւնները կատարել Հայկական Կրթական Բարեսիրական Միութեան (A.E.B.U.):

ԸՆԿԵՐ ՍԵՎՈՒԿ ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆԻ ՄԱԻՐ

ՄԴՀԿ Արեւմտեան Ամերիկայի վարիչ Մարմինը խոր ցաւով կը գուժէ իր կազմի անդամ՝ Ընկեր Սեպուհ Գաբրիէլեանի մահը, որ պատահեցաւ Օգոստոս 23-ին, յետ երկարատեւ հիւանդութեան:

Ընկեր Գաբրիէլեան Հայկալէն մինչեւ Լոս Անճելըս ունեցած է կուսակցական եւ հասարակական բեղուն գործունէութիւն, ինչպէս նաեւ ծառայած է ՀՄՄ-ի մեծ ընտանիքին ներս:

Այս տխուր առթիւ մեր խորագգաց ցաւակցութիւնները կը յայտնենք հանգուցեալ ընկերոջ այրիին՝ Սոնային, զաւակներուն, ընտանեկան համայն պարագաներուն եւ մեր բոլոր ընկեր-ընկերուհիներուն:

ՍԴՀԿ Արեւմտեան Ամերիկայի վարիչ Մարմին

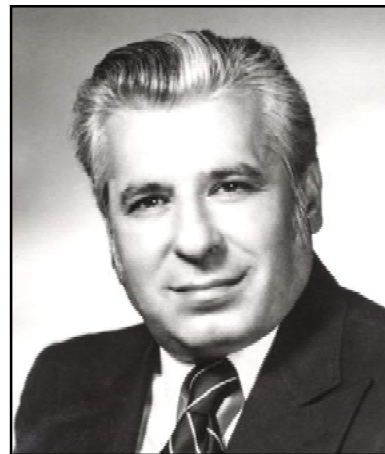
ՑԱԲԱԿՑԱԿԱՆ

ՍԵՊՈՒՀ ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով «Մասիս»-ի խմբագրութիւնն ու անձնակազմը իրենց խորագգաց ցաւակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի այրիին՝ Տիկին Սոնային, զաւակներուն եւ ընտանեկան համայն պարագաներուն:

ՑԱԲԱԿՑԱԿԱՆ

ՍԵՊՈՒՀ ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով Ս.Դ.Հ.Կ. Արսէն Կիտուր մասնաճիւղի վարչութիւնն ու ընկեր-ընկերուհիները իրենց խորագգաց վշտակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի այրիին՝ Տիկին Սոնային, զաւակներուն եւ ընտանեկան համայն պարագաներուն:

ՄԱՐԱԶԴ

ՎԱՐՈՒԺԱՆ ԼԱԼԱԵԱՆ
(Ծնեալ՝ Օգոստոս 22, 1931, Թաւրիզ, Իրան)

Սրտի դառն կսկիծով կը գուժենք իմ սիրելի ամուսնոյն, երկու զաւակների հայր՝ Վարուժան Լալաեանի մահը, որ տեղի ունեցաւ երկարատեւ հիւանդութիւնից յետոյ:

Թաղման արարողութիւնը տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, Օգոստոս 30-ին, առաւօտեան ժամը 10.30-ին, Glendale Forest Lawn-ի Church of Reccessional եկեղեցու մէջ, ապա թաղումը՝ նոյն գերեզմանատան մէջ:

- Սգակիրներ
Կողակիցը՝ Ատել Լալաեան
- Ձաւակները՝ Հենրիկ Ռուբինա Լալայեան
- Հրայր եւ Մելինէ Լալայեան
- Թոռները՝ Քրիստոֆըր և Նիքըլա Լալայեաններ:
- Թաղման արարողութիւնից յետոյ հոգեճաշ կը մատուցուի Իրանահայ Միութեան սրահի մէջ (117 South Louise St., Glendale California 91204):
- Փոխան ծաղկեպսակի նուիրատուութիւնները խնդրուած է կատարել Հայաստանի ծնողագուրկ հաշմանդամ կարիքաւոր երեխաների ֆոնդին /Armenian American Orphans Disabled Children Fund.:

ՑԱԲԱԿՑԱԿԱՆ

ՍԵՊՈՒՀ ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով Հ.Մ.Մ.ի վարչութիւնն ու Տիկնանց Օժանդակ Մարմինը իրենց խորագգաց վշտակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի այրիին՝ Տիկին Սոնային, զաւակներուն եւ ընտանեկան համայն պարագաներուն:

ՑԱԲԱԿՑԱԿԱՆ

ՍԵՊՈՒՀ ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով Կիլիկեան Բարեսիրական Միութեան վարչութիւնը իր խորագգաց ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալի այրիին՝ Տիկին Սոնային, զաւակներուն եւ ընտանեկան համայն պարագաներուն:

Ցեղասպանագիտութեան Մեծ Կորուստը

Շարունակուած էջ 8-էն

ստանամ:

«Քառասուն տարի ետք սա թրքերէնով իմ առաջին նամակագրութիւնն է»: Տատրեանէն եկած թրքերէն նամակը այս նախադասութիւնով կը սկսէր: Այսպէս մեկնարկեց մեր բազմամեայ բարեկամութիւնը: Սիրով մասնակցեցաւ աշխատանոցին եւ իր ելոյթը մեծ տպաւորութիւն գործեց: Մանաւանդ ընդգծեց թուրք մտաւորականի մը այս մասին անկողմնակալ ուսումնասիրութեան կարեւորութիւնը: Ինստիտուտը ընդունեց իմ առաջարկը: Այս աշխատանոցին համար պատրաստած նախագիծը հրատարակուեցաւ «Իլէթիշիմ» հրատարակատունէն, «Թուրք ազգային ինքնութիւնը եւ հայկական խնդիրը» խորագիրով: Սա այս նիւթի մասին իմ առաջին գիրքն էր:

Տոբթորականս պատրաստելու ժամանակ ալ Տատրեան իր օգնութիւնը երբեք չի նայեց: Այդ տարիներուն համացանցի, հետեւաբար էլ նամակի գրութիւնը չկար: Միշտ թղթակցեցանք ֆաքսի միջոցաւ: Մեծ համբերութեամբ պատասխանեց իմ անվերջանալի հարցումներս:

Ամերիկա երթալս ալ իր միջոցաւ եղաւ: 1999ին ինստիտուտը մերժեց իմ աշխատութիւններս հովանաւորել: Ընտանիք մը ունէի, որուն ապրուստի պատասխանատուութիւնը իմ վրայ էր: Տատրեանի միջնորդութիւնով Միշիգընի Տիւրպորն համալսարանի հայկական հետազոտութիւններու կեդրոնը զիս հրաւիրեց եւ ես կրկին անգամ ցեղասպանութեան նիւթի շուրջ աշխատելու առիթը գտայ:

Շատ կը կարօտնար իսթանպուլը, մանաւանդ Սկիւտարը: Կը վախնար թուրքիա գալէ, «հոն ինձ կը սպաննեն» կ'ըսէր:

Յաճախ կը քննադատուէր թրքատեացութեամբ: Բայց թուրքերու հետ հանդիպելուն, յատկապէս ալ անոնց հետ թրքերէն խօսելու պահուն աչքերուն մէջ փայլատակող ուրախութիւնը նշմարած եմ:

Մէկ բան շատ յստակ է: Իմ կեանքի կարեւոր անկիւնադարձերուն եթէ իր օգնութիւնը վայելած չըլլայի, չէի ըլլար այն ինչ, որ այսօր եմ: Ոչ կրնամ մոռնալ իր գորակցութիւնը, ոչ ալ կրնամ հատուցել: Յարգանքով կը խոնարհիմ իր յիշատակին առջեւ:

«ԱԿՕՍ»

ՀՈԳԵՅԱՆԳԻՍ

ՅՈՎՍԷՓ (ՃՕ) ՄՈՒԹԱՅԵԱՆ

Յովսէփ (ՃՕ) Մուժաֆեանի մահուան քառասունքին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 1 Սեպտեմբեր 2019-ին, Փասատինայի Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

- Սգակիրներն են՝ Այրին՝ Լիսա Մուժաֆեան, Զաւակները՝ Ժոզէֆ եւ Լիանա Մուժաֆեաններ, Մայրը՝ Ազնիւ Մուժաֆեան, Եղբայրը՝ Մինաս Մուժաֆեան, Քոյրը՝ Սոնա Քրքոչեան եւ զաւակուք (Արիզոնա) Քոյրը՝ Անահիտ Պէրպէրեան եւ զաւակուք (Լիբանան) Հարսքոյրը՝ Ալիս Մուժաֆեան (Քանատա) Հօրեղբայրը՝ Տէր եւ Տիկ. Պօղոս եւ Ազատուհի Մուժաֆեաններ (Լուիզիանա) Հօրաքոյրը՝ Մարի Գալթագճեան եւ զաւակուք (Լուիզիանա) Հօրաքոյրը՝ Զապէլ Սարաֆեան եւ զաւակուք (Լիբանան) Մօրաքոյրը՝ Մարիամ Գազգեան եւ զաւակուք Քեռին՝ Տէր եւ Տիկ. Վարդան եւ Մայտա Ռէճէպեան (Քանատա) եւ համայն Մուժաֆեան, Արապաճեան, Ռէճէպեան, Տէօշօղլեան, Քրքոչեան, Պէրպէրեան, Գազգեան, Գալթագճեան, Սարաֆեան, Թօքճեան, Եսահեան, Ժամկոչեան եւ Արվանիթօփուլոս ընտանիքները:

ՅԱՄԱԿՑԱԿԱՆ

ՅՈՎՍԷՓ ՄՈՒԹԱՅԵԱՆԻ մահուան քառասունքին առիթով Լուիզիանայէն Տէր եւ Տիկ. Պօղոս եւ Մարի Մուժաֆեան իրենց խորագրաց ցաւակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի ընտանեկան պարագաներուն:

Առ այդ \$100 կը նուիրեն «Մասիս» շաբաթաթերթին:

Երաժշտագէտ Եւ Ազնուգական Գրիգոր Փիտէճեան

Շարունակուած էջ 14-էն

ասդին: Երաժշտութիւնը մեր մէջ իր դասական նկարագրէն գրեթէ պարպուած է, եւ սիւալ պիտի չըլլայ երբ հաստատենք որ Գրիգոր Փիտէճեանի մահուամբ կ'աւարտի նաեւ մեր իսկական հարագատ երաժշտութիւնը որուն յաջորդողներ չեն երեւիր հեռաւոր հորիզոնին վրայ, գոնէ առ այժմ: Իր բարձրագոյն ազնուութեամբ եւ խոնարհութեամբ Գրիգոր Փիտէճեան կնիքը դրաւ հայ գեղարուեստի սոյն բնագաւառին վրայ արժանաւորապէս, առանց փողի եւ թմբուկի:

Իր ազնուութեան մէկ արտայայտութիւնը վերջերս յայտնեց իր պատանեկան նոյն ընկերոջ նկատմամբ, երբ Զաւէն Ա. Քհնյ. Արզումանեանի Հայրապետական Կոնդակով շքանշան կը յանձնուէր յատուկ երեկոյ մը Արեւմտեան Թեմին մէջ: Հոն կը կարդային գնահատանքի ջերմ արտայայտութիւններով լի յատուկ նամակ մը՝ ձեռագիր գրուած երաժշտագէտ եւ պատուակալ Փրոֆ. Գրիգոր Փիտէճեանի կողմէ:

Թող ներկայ գրութիւնը մեր շարականներու բառերով «արեգակնակերպ ճառագայթներով» լուսաւորէ իր հոգին:

Ես ալ Արովեանական Դարձայ

Շարունակուած էջ 15-էն

խաղրել իրենց դասարաններէն ներս, ներշնչել աշակերտները հայրենասիրութեամբ եւ զօրացնել անոնց մէջ հայկական պատկանելիութեան գիտակցութիւնը:

Այսպիսով Տարիներու երազս իրականացած էր, հոգ չէ թէ մէկ ամիսով, ես արժանացած էի հայրենիքի մէջ ուսանելու փառքին,

վայելելու պետական հիւրընկալութիւնն ու հոգատարութիւնը, նոյնիսկ վայելելու արեւելահայերէնի կողքին արեւմտահայերէնը ըմբոշանելով յատուկ Ֆրանսայէն ժամանած Փրոֆ. Հիլտա Գալֆանեանն ու մեր շատ սիրելի Պրն. Յակոբ Զոլաքեանը:

Միամսեայ դասընթացքի աւարտին ես ինքզինքս Ափովեանական կը զգամ:

ՄԱՐԱԶԴ

ՎԱՐՈՒԺՆԱԿ ՄԱՏԱՂՃԵԱՆ-ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

Սրտի դառն կատիծով կը գուժենք մեր եղբօր, կողակիցին, մեծ մօր, մօրաքրոջ եւ հարազատին՝ Վարուժնակ Գազանճեանի անակնկալ մահը որ պատահեցաւ Կիրակի Յուլիս 14, 2019-ին, Ֆրանսա: Յուղարկաւորութեան եւ թաղման արարողութիւնները տեղի ունեցան Փարիզի ազգային գերեզմանատան մէջ Ուրբաթ, Յուլիս 19ին, 2019:

- Սգակիրներ՝ Ամուսինը՝ Զոհրայ Գազանճեան Փարիզ, Զաւակները՝ Տոքթ. Վիգէն Գազանճեան եւ զաւակուք Փարիզ, Տէր եւ Տիկ. Ռաֆֆի Գազանճեան եւ զաւակուք Փարիզ, Տաքերը՝ Տէր եւ Տիկ. Տոքթ. Արշակ Գազանճեան եւ զաւակուք Տէր եւ Տիկ. Անդրանիկ Գազանճեան եւ զաւակուք Լիբանան, Այրի Տիկ. Անահիտ Գազանճեան եւ զաւակուք Տալը՝ Մարիթան Մանուկեան եւ զաւակուք Հայաստան, Մօրաքրոջ զաւակները՝ Տէր եւ Տիկ. Վաչէ Իմաստունեան եւ զաւակուք Լիբանան, Տէր եւ Տիկ. Շահէ Իմաստունեան եւ զաւակուք Լիբանան, Տիկ. Քաթիա Նօլ եւ զաւակուք Աւստրալիա եւ համայն Գազանճեան, Իմաստունեան, Նօլ եւ Մատաղճեան ընտանիքներն եւ հարազատները:

VA Print Media

Book Printing • Hard Covers • Year Books Restoration of Old Books & Bibles

- Հետաքրքրուած ենք իրենց փոխարժեքով ստանալ՝ • Հայկական երգարաններ • Կիլիկիոյ պատմական գիրքեր • Ցեղասպանութեան հետ առընչուած գիրքեր

Եթէ ունիք եման գիրքեր եւ կը փափաքիք զանոնք վաճառել, կը խնդրենք մեզի հետ կապ հաստատել Հեռաձայնով՝ ՎԱՀԻ ԱԶԱՊԱՀԵԱՆԻՆ:

Նոր Գիրքերու Տպագրութեան եւ Հին Գիրքերու Նորոգութեան

Vahe Atchabahian 2004 E. Washington Blvd. • Pasadena, CA 91104 Tel: 626-793-6220 • Cell: 626-354-5924 vamedia@yahoo.com • www.vaprintmedia.com

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցէք «Մասիս» Շաբաթաթերթին T: (626) 797-7680 massis2@earthlink.net

Logo for SYRIAN ARMENIAN RELIEF FUND with text: Զօրացիւք Օժանդակենք Փրկենք www.syrianarmenianreliefund.org Syrian Armenian Relief Fund P.O. Box 1948 Glendale, CA 91209-1948

19-րդ ԱՄԵՐԿԻ ԹԵԼԵԹՈՆ

Ի ՆՊՍՏ ԲԱՅԱՏԱՆԻ ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԵՒ ԲԱՇՄԱՆԳԱՍ ԵՐԵՒԱՆԵՐԻ ԵՒ ՆՐԱՆՅ ՄԱՆԿԱՏՆԵՐԻ ԿԵՐԱՆՈՐԴՈՒԹԵԱՆ

ARMENIAN AMERICAN ORPHANS DISABLED CHILDREN'S FUND

19th Annual telethon will be broadcasted live from Charter Spectrum's AABC (384) and High Vision (381)

19th ANNIVERSARY TELETHON

5:00 P.M. - 11:00 P.M.

ON SEPTEMBER 8, 2019

WWW.FOROURKIDS99.COM

818-239-6880 • 818-246-0125 HOVANES

NON - PROFIT AND CHARITABLE ORGANIZATION 501© 3 CHARITY ID#27-1381531

MAIN SPONSORS

GASKA ALLIANCE FOUNDATION	KRADJIAN Importing Co., Inc.	MR. GRIGOR AIVAZIAN MEMBER SOCIETIES OF ARMENIAN AMERICAN ORPHANS CHRISTMAS FUND	TOWER PHARMACY	Raffi's Place GOURMET CUISINE
Normandy Pharmacy Hollywood & North Hollywood	ABALI	AYVAZIAN Realty Management	ALBERT & TERRY BEZJIAN	GLENDALE WEST PHARMACY AND MEDICAL SUPPLY
VAL-PAK THE POOL PROFESSIONAL'S CHOICE FOR QUALITY REPLACEMENT PARTS!	THE STEPANIAN LAW FIRM APC	Alice Navasargian	ARMEN & ALEK GHARABEKIAN	Vachik Stepanian Real Estate Broker
MOUSA LER MARKET - CATERING	BLACK JACK MARKETPLACE	MINAS VOSKANYAN, CPA	TAMARA	Universal Travel & Tours
YEREVAN PRINTING	WELLS FARGO	the Bicycle HOTEL CASINO	Raffi's Market	Sadaf FOODS

**WE
LOVE
YOU**

AGBU PASADENA-GLENDALE PRESENTS 5th Annual Armenian Fest

Friday, September 6

Youth Games & Parent Chill | 6:00 PM
Basketball Games | 6:00 PM
Food, Beer & Cocktails available at Bardez

Saturday, September 7

Youth Games & Movie Night | 10:00 AM
Basketball & Volleyball Games
Taco Truck - Coffee - Shopping

Sunday, September 8

Closing Ceremony & Comedy Night | 1:00 PM
Basketball Games - Closing Ceremony | 4:00 PM

**Kebab Comedy Show Including
Maz Jobrani, Ara Basil & Michael Passion**

For Comedy Show Tickets: www.showclix.com/event/kebabkometry

All Athletes, Scouts, and Community Welcome
Events will be held Indoors & Outdoors | Dress Accordingly
Free Lot Parking and Street Parking Available

AGBU Vatche & Tamar Manoukian Center
2495 E. Mountain St., Pasadena, CA 91104
Call 626-794-7942 for more info!

No
Entrance
Fee

Kebab Komedy

Maz Jobrani

Michael Passion

Ara Basil

Tickets: showclix.com/event/kebabkometry

Cost: \$40, \$50, \$60

Sunday, September 8, 2019

Cocktail Hour 6:30 pm | Showtime 7:30 pm

AGBU Vatche & Tamar Manoukian Performing Arts Center
2495 E. Mountain St., Pasadena, CA 91104

PLEASE NOTE: This is an 18+ event